

Vill du öka din spelstyrka?

Prova Schacknytt!

Här får Du som är medlem i SSKK ett gyllene tillfälle att stifta bekantskap med Nordens ledande schacktidsskrift - Schacknytt.

Tidningen utkommer 10 gånger per år och varje nummer innehåller 64 späckade sidor med tävlingsreferat, spelöppningstips, dataschack, spelarintervjuer, schackhistoria, pristävlingar, kombinationsövningar etc.

I Schacknytt kommenterar världsspelare som t ex Anatolij Karpov, Viswanathan Anand och Gata Kamsky själva sina partier. Dessutom skriver Tom Wedberg, Ralf Åkesson, Axel Ornstein och andra svenska elitspelare regelbundet. Redaktör är den svenske stormästaren Harry Schüssler.

Nummer 6/95, som kommer ut den 17 augusti, innehåller bland annat ett fylligt reportage från sommarens SM-tävlingar i Borlänge.

Fyll i nedanstående talong och skicka den till Schacknytt, Box 7054, 200 42 MALMÖ.
(Om du inte vill klippa sönder tidsskriften går det bra med en avskrift av talongen.)

- JA tack**, jag vill provprenumerera på Schacknytt och får då tidningen under resten av året (5 nummer) för endast 120 kronor.
- JA tack**, jag vill teckna en helårsprenumeration på Schacknytt. Då får jag Schacknytt hem i brevlådan under hela 1996 (10 nummer) för endast 298 kronor. Då bjuder dessutom Schacknytt på tidningen under resten av 1995 (5 nummer).

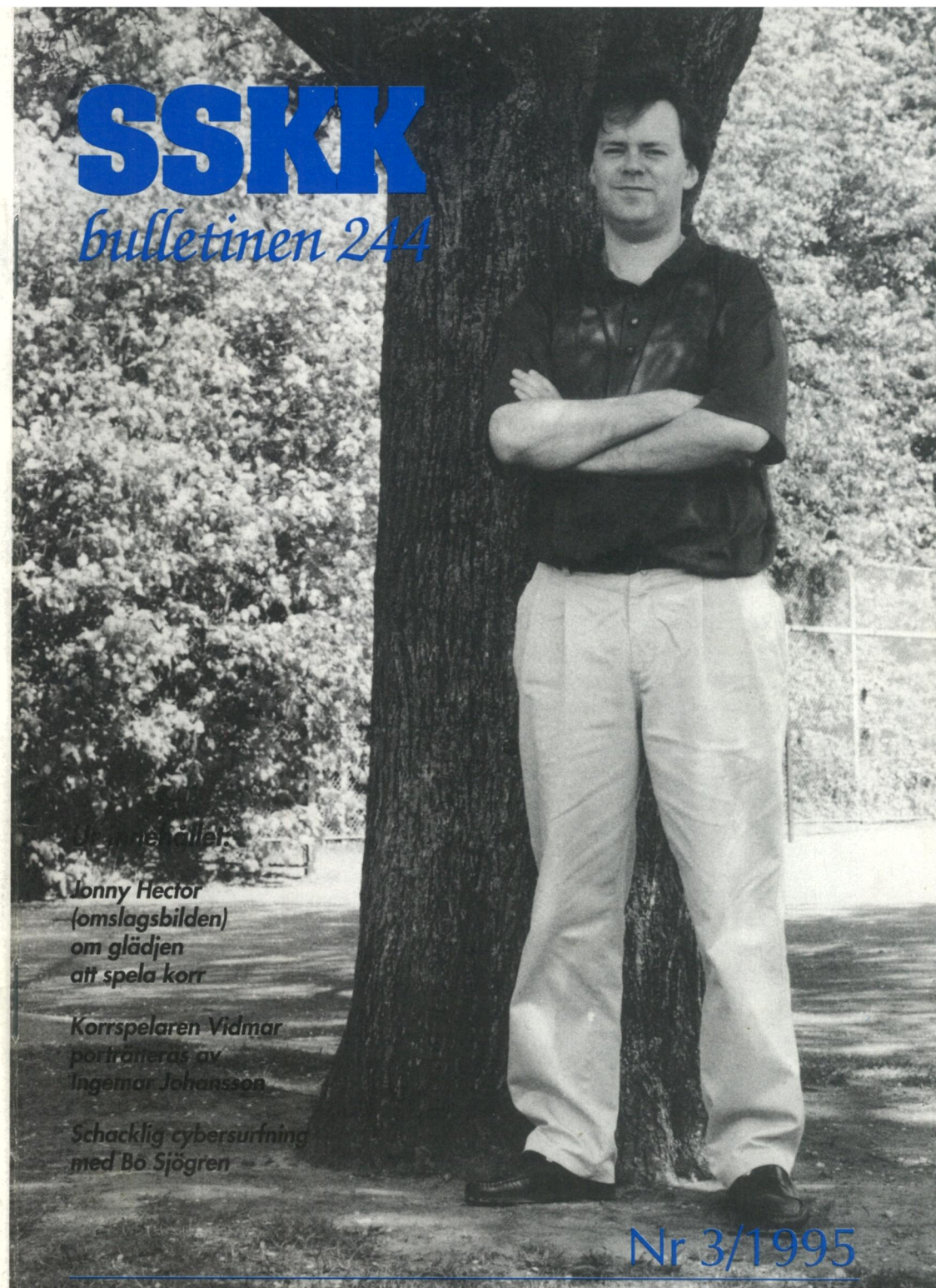
Namn:

Adress:

Telefon (även riktnr): /

SSKK

bulletinen 244

Jonny Hector

*Jonny Hector
(omslagsbilden)
om glädjen
att spela korr*

*Korrspelearen Vidmar
porträtteras av
Ingemar Johansson*

*Schacklig cybersurfning
med Bo Sjögren*

Nr 3/1995

SSKKs kansli

Box 127, 221 00 Lund
tel 046/151915
fax 046/152915

Sveriges Schackförbunds Korrespondensschackkommitté (SSKK) är Sveriges officiella organisation för korrespondensschack, ansluten till International Correspondence Chess Federation (ICCF).

SSKKs styrelse

Ordförande: Allan Jonasson, Stugvägen 65, 605 98 Norrköping (tel 011/332040).

Kassör: Sven-Åke Kronberg, Fågelsångsgatan 2 B, 252 20 Helsingborg.

Ledamöter: Tomas Carnstam, Norra Promenaden 3 D, 222 40 Lund; Carl-Eric Erlandsson, Nyckelkroken 14, 22647 Lund; Per Söderberg, Holbergsgatan 70, 161 57 Bromma

Medlemskap och prenumeration

Personer bosatta i Sverige och utomlands bosatta svenska medborgare kan antas som medlemmar i SSKK. Medlemsavgiften för 1995 är 260 kr, och för stödmedlem lägst 325 kr. Ständigt medlemskap 3120 kr.

Medlemskap är obligatoriskt för deltagande i SSKKs och ICCFs turneringsspel. Tidsskriften SSKK-bulletinen (sex nummer per år) ingår i medlemskapet. SSKK-medlemmar har särskilda rabatter vid inköp av böcker m.m. som säljs av SSKK.

Schackklubbar, bibliotek, institutioner osv. har möjlighet att *prenumerera* på SSKK-bulletinen. Prenumerationsavgift inom Sverige för 1995 är 260 kr. Stödprenumeranter erlägger lägst 325 kr. Livstidsprenumeration kostar 3120 kr. Inbetalning av medlems- och prenumerationsavgifter görs till **SSKKs postgirokonto 520 52-8**. Medlemsnummer (=personnummer) bör alltid anges vid betalning.

ISSN 0347-5867

Wallin & Dalholm boktryckeri, Lund 1995

Nummer 3/1995 Årgång 43

INNEHÅLL

En programförklaring	3
Intervju med Jonny Hector	4
Snilleblix i skogen	10
Märkliga feldrag	18
Två fall av tur, eller...!?	22
En putsning av Webbs tigerteori	25
Zwischenzug und Messerschmitt	28
Kombinationer	30
Milan Vidmar och korrshacket	31
Schack, Internet och allting...	36
Det våras för Evansgambiten	42
Teorinytt	46

Det var inte länge sedan närmast föregående nummer av SSKK-bulletinen gick i tryck. Det finns följaktligen få nya resultat att redovisa. Därav följer att detta nummer innehåller färre antal tabeller än vanligt.

Redaktör: Lars Grahn,
Östergårdsgatan 1:15, 212 22 Malmö
Tabellredaktör: Tomas Carnstam
Ansvarig utgivare: Carl-Eric Erlandsson

Omslagsfoto: Lars Grahn

© SSKK 1995

En programförklaring

Så sitter man där igen, i redaktörsstolen. Tidigare har det handlat om tidsbegränsade insatser för SSKK-bulletinen, som avbrutits när nyårs-klockorna klämtat. Den här gången är det tänkt att jag ska sitta längre än så. Det ger mig plötsligt chansen att planera innehållet i kommande nummer på ett helt annat sätt än tidigare.

Under de tjugo åren med Schacknytt var min ambition att ge den tidsskriften en själ. Det är samma tankar som föresvävar mig nu, när jag har fått SSKK-bulletinen i mitt knä. Här ska finnas plats för verbala saltomortaler och halvbrytande partier, historiska krumsprång och spelöppningsteoretiska exposéer, provokationer och hyllningar. Med korfolkets hjälp ska det förhoppningsvis bli en livs levande tidsskrift.

I det här numret ges anslaget. Jonny Hector berättar om hur roligt han tycker det är att spela korr, medan Ingemar Johansson vidarbefordrar Milan Vidmars tvivel på denna sysselsättning. Knut Carlqvist drabbas av klarsyn med ett glas Jameson i näven, medan Rolf Lekander säkrar IM-titeln på en cykeltur genom den småländska skogen. Matti Svenn slösar porto för att behålla turneringsrytmen, medan Arne Bjuhr visar att man ska ta kinesiska utropstecken med en nypa salt. Kjell Krantz förklarar med stöd av Garri Kasparov varför man ska ta kapten Evans gambit på allvar, medan Mats Lindgren berättar om dragbomben från den italienske elingenjören på Serrovie dello Ftato. Bland annat.

Förhoppningsvis ska innehållet i detta mitt egentliga premiärnummer stimulera andra medlemmar i SSKK till att skicka över material av allehanda slag. Gör det! Tills vidare gäller följande adress: Lars Grahn, Östergårdsgatan 1:15, 212 22 Malmö.

Lars Grahn

Jonny Hector siktar på att bli stormästare även i korr

Av Lars Grahn

Aldrig förr har så många av våra toppspelare inom närschacket varit så engagerade i korr som just nu. Ulf Andersson deltar i Norges Postsjakkforbunds jubileumsturnering, NPSF 50, som ratingmässigt är den starkaste korrturneringen genom tiderna. Jonny Hector spelar med i en annan internationell jubileumsturnering, SSKK-bulletinen 40 år. Ralf Åkesson är på god väg mot en VM-final, medan Lars Karlsson sitter vid första bordet i den stora Finnkampen. Lars Degerman kämpar i Vällingbys lag i pågående Lag-SM.

Här har vi fem av de sju högst rankade svenska närschackspelarna på Elo-listan den 1 juli 1995. Det är ett faktum som SSKK borde kunna utnyttja för att vinna nya själar. Korrschacket kan trots allt fortfarande vara en källa till glädje och förkovran.

Jonny Hector bor sedan en tid tillbaka i Helsingør, på andra sidan Sundet mitt emot Helsingborg, tillsammans med sin flickvän Kirsten. Av praktiska skäl har han i korrsammanhang kvar sin gamla adress i Malmö. Där finns hans mor och när Jonny är ute på turné håller hon reda på korrkortet. Det liknar den lösning som Ulf Andersson valt. I det fallet är det Uffes far som sköter sekreterarsysslan.

Jag träffade Jonny i samband med Limhamn Open vid Kristi himmelfärdshelgen. I en lunchpaus drog vi i väg till en pizzeria, och min första fråga var om han låtit sig övertalas att ställa upp i SSKK-bulletinen 40 år, eller om det var han själv som hörde av sig till SSKK.

JH: Jag kontaktade SSKK och undrade om det fanns någon lämplig turnering. Lyckligtvis var den här jubileumsturneringen på gång. Annars hade jag tänkt mig att vara med i någon stark lagturnering, men nu fick jag chansen att spela om stormästartiteln.

LG: Vad är det som lockar dig att börja spela korr, har det något att göra med att du vill pröva nya öppningar?

Nej. Jag var sugen på att spela, det är helt enkelt roligt. Ibland, ungefär en gång om året, har jag känt den lusten. Men det är alltså först nu som jag tagit mig samman och kört i gång.

Men det är naturligtvis utmärkt för öppningsstudier, man tvingas fördjupa sig ännu mer. Och det är lättare att träna schack, när det finns ett konkret problem som ska lösas. Det är också lättare att studera ett tornslutspel, om det gäller ens eget parti. Då handlar det inte om kunskaper som man möjligen får glädje av om fem år.

Om du inte breddat din öppningsrepertoar, så har du väl i alla fall fördjupat den?

Ja. Det fanns drag som jag inte fått chansen att spela förut. Ta till exempel Trajkovicvarianten i Spanskt med Lb7. Den är inte helt rumsren, och där hade jag lite nya idéer som jag ville pröva. Jag ville veta om den var bra eller dålig.

Höll den måttet?

Nej. Varianten spelades i tre av mina partier. Mot Olafsson kom jag med en nyhet. Det visade sig att den inte var så bra. Jag bjöd remi efter 15 drag och han accepterade anbudet. Men under tiden utvecklades mitt parti mot

Morgado i samma banor. Så då fick jag hitta på en ny nyhet för att inte hamna i samma situation igen. Det gjorde jag, men den nyheten var inte heller särskilt lyckad.

Du fick aldrig chansen att testa den första nyheten i närschack.

Nej. Jag försökte en gång mot deFirmian, men han kände inte till att det drag som inleder varianten anses vara dåligt. Så jag fick inte ens chansen att spela det drag som förkastats av teorin. Det blev något annat, som var okej för svart. Men i korr har ju motståndarna helt andra möjligheter att sätta sig in i varför varianter anses vara dåliga. Där låter motståndaren en spela drag som inte anses bra av teorin, och det var alltså i den fortsättningen som min nyhet fanns.

I närschack excellerar du ibland med chansrika offer. Det kan du väl knappast göra i korr?

Nej.

Då får du spela på ett annat sätt i korr, använda dig av en annan strategi?

Ja. Mot Morgado hade jag ett drag som gett goda vinstchanser i ett närparti. Men det höll inte i slutändan, så här var jag tvungen att göra något annat.

Är det inte utvecklande för ditt spel att tvingas ta sådana hänsyn?

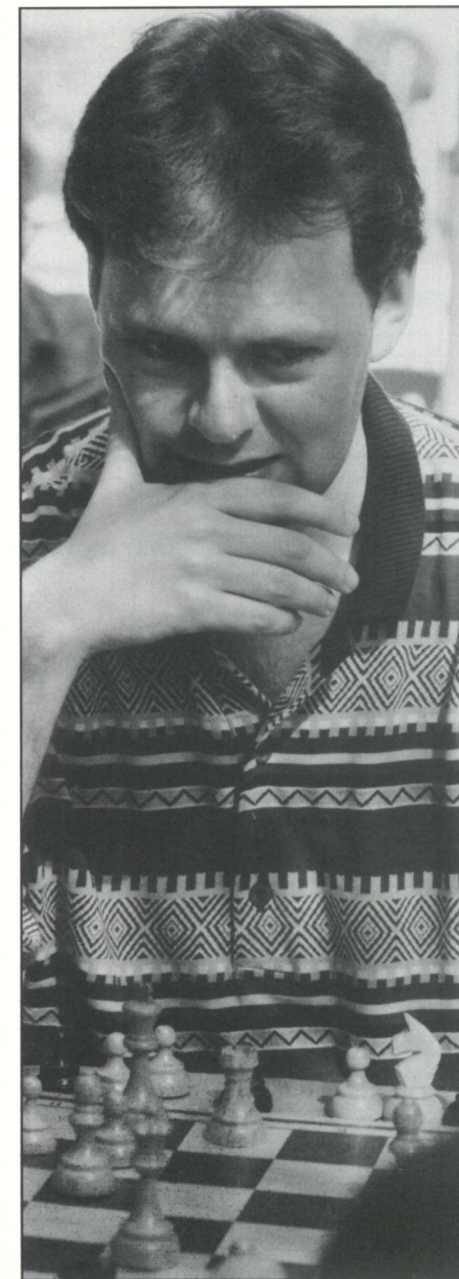
Det är bra för mig, för det har motiverat mig att studera schack mer koncentrerat än tidigare. På det sättet har jag haft nytta av det schackligt. Men jag har nog inte spelat partierna som jag tror att duktiga korrspelare gör. Jag har spelat dem som om det rörde sig om närschack, jag har inte haft några långsiktiga planer i stil med att sträva efter speciella slutspel. Jag har valt förnuftiga drag utan djupare tankar. De har byggt mer på känsla än på långa analyser.

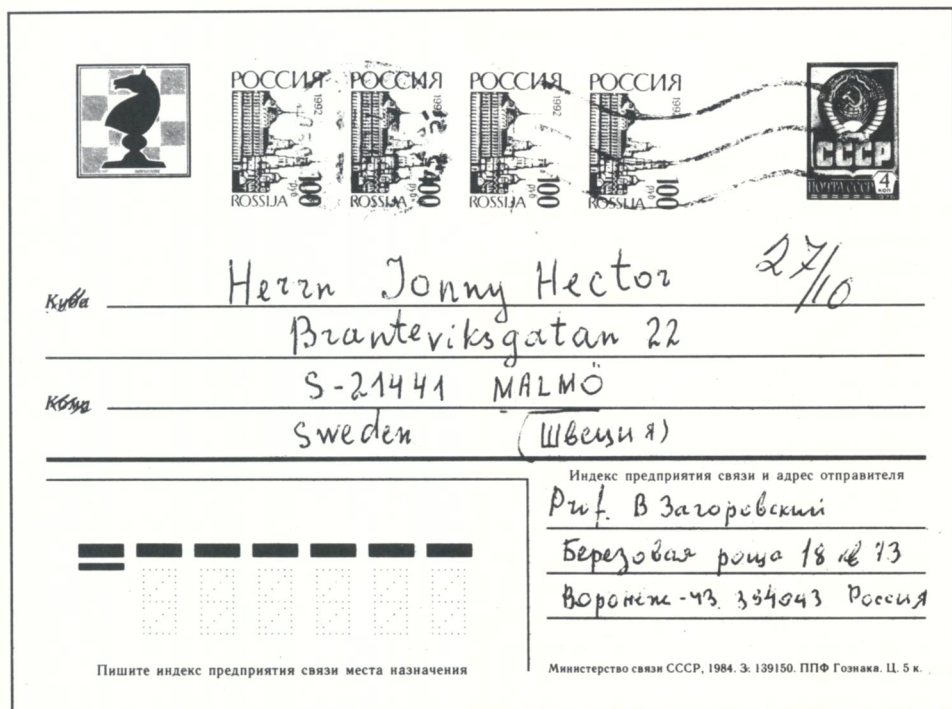
För du anteckningar under partierna?

I snitt fyra rader per parti.

Hade det inte varit praktiskt att skriva ner analyserna? Du litar på ditt minne?

Nej. Men det är mer spännande om man inte

Sista kortet från Vladimir Zagorovskij...

har några anteckningar att gå tillbaka till (skratt).
Det låter inte särskilt seriöst.
 Det ska ju vara roligt att spela. Om man lägger ner för mycket arbete och gör det helt vetenskapligt med anteckningar och allt, så försvinner kanske lusten.
Har du spelat korr förut?
 Jag spelade en eller ett par klass III-turneringar kring 1978-79. Det blev också en internationell turnering av det slaget att man har sex motståndare varav två aldrig svarar. Sedan spelade jag för Kirsebergs SK i lag-SM division 1. Jag hade väl plus ett. Jan Ohlin var med. Det var rätt starkt motstånd. Bland annat besegrade jag Håkan Åkvist och förlorade mot Dan Cramling. Det blev remi mot Tomas

Welin.
Har du någon uppfattning om hur många timmar i veckan du lägger ner på det här?
 Jag vet inte riktigt. Det är ju inte så att jag säger till mig själv att nu måste du sitta i två timmar med det här. Jag plockar fram partierna när lusten faller på. Det känns aldrig som något tvång, jag sitter med det här för att det är roligt. I stället för att spela igenom partier från exempelvis Linares, tittar jag på mina korpartier.
Använder du dig av schackdator?
 Givetvis inte! Det skulle förta nöjet - och dessutom är min dator inte tillräckligt stark (skratt). Nej, de som tar hjälp av datorerna siktar väl bara på resultat, vill se sina namn högt uppe i resultatlistorna. Jag vill hellre

ШАХМАТНОЕ СОРЕВНОВАНИЕ ПО ПЕРЕПИСКЕ
 Correspondence Chess • Fernschach • Echecs par correspondance • Ajedrez por correspondencia

№	БЕЛЫЕ White · Weiß Blanc · Blancas	ЧЕРНЫЕ Black · Schwarz Noir · Negras
12.	6264	4837

ТУРНИР
 Tournament · Turnier
 Tournoi · Torneo
 № SSKK-40

ОБЩЕЕ ВРЕМЯ
 Time taken · Bedenkzeit
 Temps · Tiempo
 ♀ 12
 ♂ 19

Дата · Date · Datum · Date · Fecha

1.12.	13.10.	15.10. = 2
-------	--------	------------

С приветом · Yours sincerely · Mit Gruss · Bien cordialment · Cordialmente

Vladimir Zagorovskij

...som avled under turneringen.

spela schack, vara så pass bra att jag själv klarar av det här. Det är poänglöst för mig att jämföra min dator med någon annans. De som lämnar över sina korpartier till datorerna måste vara hjärndöda.
Kan du tänka dig en fortsatt korpartiärr efter den här turneringen?
 Ja. Kanske något liknande. Jag får väl ta ett snack med SSKK. Det är ju det här med lagturneringar, men där vill de kanske inte sätta in ett oprövat kort. Så det är kanske inte säkert att jag får chansen att vara med i något sådant sammanhang.
 Den här turneringen har ju varit bra, för det rör sig bara om två långsamma partier. De andra går snabbare. Och ska jag vara med i

något sammanhang vill jag ha så få långsamma partier som möjligt.
Kan du tänka dig att vara med i SM-gruppen?
 Nej, det måste vara en starkare turnering.
Men om du spelar internationellt får du väl vara beredd att spela långsamma partier?
 Men det är stor skillnad om motståndarna kommer från Tyskland, England och Schweiz eller om dom kommer från Argentina och Ryssland, där det tar en månad för ett drag bara att komma fram.
Har du funderat på att göra VM-karriär, som Ralf Åkesson?
 Nja. Det tar nog för lång tid. Om jag tar åtta poäng i den här turneringen, så får jag ett

SSKK-BULLETTINEN 40 ÅR	93-12-30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	2	3	4	5	Σ	rest	
1. Vladimir Zagorovskij (+)	2565 RUS	=	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. GUNNAR HJORTH	2450 SVE	1	=	½	0	0	½	·	½	·	0	0	0	½	0	½	3½	+ 2	
3. Christian Issler	2515 SWZ	1	½	=	½	·	0	·	½	·	½	0	½	·	½	·	4	+ 5	
4. Richard Polacek	2505 BEL	1	1	½	=	1	½	½	½	·	½	1	·	½	½	1	8½	+ 2	
5. JONNY HECTOR	f2500 SVE	1	1	·	0	=	½	·	½	½	½	½	1	½	½	½	7	+ 2	
6. Maurice W Johnson	2560 ENG	1	½	1	½	½	=	·	·	·	½	½	·	·	0	·	4½	+ 6	
7. Juan Sebastian Morgado	2510 ARG	1	·	·	½	·	=	·	½	·	·	·	·	·	·	·	2	+ 11	
8. MANNE JOFFE	2660 SVE	1	½	½	½	½	·	½	=	1	·	·	1	·	0	1	6½	+ 4	
9. Hannes Olafsson	2545 ISD	1	·	·	·	½	·	0	=	½	·	0	·	½	·	·	2½	+ 8	
10. Achim Soltau	2540 GER	1	1	½	½	½	½	·	·	½	=	½	·	0	0	·	5	+ 4	
11. Stephan Busemann	2540 GER	1	1	1	0	½	½	·	·	·	½	=	·	½	·	·	5	+ 6	
12. INGVAR CARLSSON (Lkp)	2455 SVE	1	1	½	·	0	·	·	0	1	·	·	·	·	0	1	4½	+ 6	
13. Ivar Bern	2580 NOR	1	½	·	½	½	·	·	·	1	·	·	·	·	0	·	3½	+ 8	
14. Dieter Stern	2575 GER	1	1	½	½	½	1	·	1	½	1	½	1	1	·	·	9½	+ 2	
15. STURE NYMAN	2400 SVE	1	½	·	0	½	·	·	0	·	·	·	·	·	·	·	2	+ 8	

ratingtal på ungefär 2580. Har man 2600, så kan man visst hoppa över VM-semifinal och komma till 3/4-final direkt. Det hade ju sparat några år.

Jag vill gärna försöka bli stormästare. Men VM-semifinalerna är inte särskilt starka, och även om jag vinner alla partierna där så blir jag ändå inte stormästare för det.

Du har två partier kvar i SSKK-bulletinen 40 år. Du behöver ytterligare en och en halv poäng för att erövra stormästartiteln. Hur går det?

Jag räknar med att vinna mot Issler. Sedan får jag kämpa för remi mot Morgado.

* * *

Fickschacket kom fram och Jonny Hector valde att visa och kommentera sitt parti mot Gunnar Hjorth.

Parti 2481
Gunnar Hjorth
Jonny Hector
 Damgambit (D 48)
1.d4 d5 2.c4 c6 3.e3 Sf6 4.Sc3 e6 5.Sf3 Sbd7 6.Ld3 dxc4 7.Lxc4 b5 8.Ld3 Lb7 9.0-0 a6 10.

e4 c5 11.d5 c4 12.Lc2 Dc7

Det lustiga var att när vi kommit så här långt, i början av 1994, spelades det i Linares ett parti Karpov-Kramnik, där vit kom med en stark nyhet i den här varianten. Sedan dess har draget i fråga spelats i flera partier av bl a Sjirov och Lautier.

När jag väntade på Hjorths svar dök Schachwoche upp med ovannämnda parti. Det framgick att Karpov hade mosat sin motståndare med (efter dragomkastning) 13.dxe6 fxe6 14. Sg5 Sc5 15.e5!. Det var en obehaglig väntan innan Hjorths 13.De2 kom.

I korr gäller det uppenbarligen att tima sina öppningar, att se till att man passerat de kritiska ställningarna före Linaresturneringen (skratt). Man får fundera ut vad Kasparov och Anand kommer att spela för öppningar i sin VM-match och vem av dem som har något att komma med. Man ska kanske satsa på Evansgambiten?

13.De2 Ld6 14.Lg5 e5 15.Sh4 g6 16.Df3 Le7
 Det finns ett parti i Informator 54 där Ribli spelade 16. - Dd8 mot Lobron. I sina kommentarer rekommenderar Ribli just 16. - Le7 17. Tad1 Dd6 "med oklart spel".
17.Tad1 Dd6 18.a3?

Det är nog dåligt. Det kan vara bra att ha kvar möjligheten att bryta med b2-b3. Nu behöver svart inte vara särskilt rädd för b2-b4.

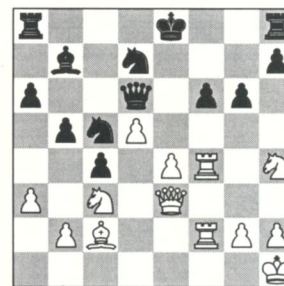
18.- Sg8 19.Lxe7 Sxe7 20.De3 f6 21.Td2 Sc8?
 Det är nog inte särskilt begåvat. Det är alltför långsamt. Jag borde kanske ha prövat 21. - Td8 i stället följt av Sc8. Det är viktigt att ha kontroll över d6, och jag ville gärna ha dit en springare.

Efter 21. - Sc8 fungerar det inte riktigt, jag underskattade vits möjligheter. Efter Kh1 trodde jag att f2-f4 omöjliggjordes av slag på f4 och gaffeln g6-g5.

22.Kh1 Sc5
 Jag hann inte spela undan damen följt av Sd6, t ex 22. - De7 23.d6! varpå 23. - Sxd6 besvaras med 24.Tfd1. Med tornet på d8 hade man däremot kunnat slå på d6.

23.f4 exf4 24.Txf4 Sb6
 Efter 24. - g5 25.Tf5! följt av e4-e5 hade det varit mycket svårt att freda sig. Det finns ingen klar vinst, men svart saknar harmoniskt samspel mellan pjäserna och kungen är illa ute. Det känns som om det är förlorat.

25.Tdf2 Sbd7

Här bjöd jag remi. Jag skrev att jag ville bjuda remi innan jag bestämde mig för var min kung skulle stå, det finns ju både kort och lång rockad. Det verkade vara en god idé att lägga fram anbudet innan jag gjorde det avgörande misstaget.

Det är lite lurigt med korrschack, för när jag bjöd remi här så tyckte jag att jag stod väldigt

bra i ett annat parti. Jag räknade ut att om jag fick en halv poäng här, så kunde jag vinna det andra. Nu visade det sig att det andra inte blev mer än remi. Så det var ju ren tur, inte bara att Hjorth fortsatte spela utan att han dessutom gjorde det med ett dåligt drag. Jag hade väntat mig 26.Sf3 följt av Sd4. Jag hade väl fått svara med 26. - 0-0 eventuellt följt av Tae8. Det är en svårbedömd ställning. Vit hade stått lite bättre, men det hade varit svårt att göra något utan att svarts pjäser kommit i gång. Men i stället kom ett bondeoffer...

26.e5? fxe5 27.Tf7 0-0-0 28.Dh6
 Det ser ju lovande ut, men Hjorth hade nog missat mitt svarsdrag. Vits idé är att spela Sf5 och svarts dam kommer illa till. Det ser ut som om vit har vinstspel.

28. - Db6!
 Damen garderas och det hotar Sd3, t ex 29.Txh7 Txh7 30.Dxh7 Sd3 med kvalitetsvinst. Efter Db6 är det roliga över för vits del. Springaren står dåligt på h4, den har svårt att komma med i spelet. Nu får han börja retirera, medan svart i fortsättningen bara går framåt.

29.Tf1 e4
 Om vit slår på e4 blir det liv i löparen på b7.
30.Df4
 30.Txh7 är ett bättre försök.

30. - The8 31.Dg4

På 31.Txh7 är 31. - Tf8 bra (32.Tf7 Txf7 33. Dxf7 Tf8).

31. - e3
 Denna fribonde, som svart fick när vit offerade bonde, förstör koordinationen mellan vits pjäser. Resten är ganska forcerat.

32.Td1 e2 33.Sxe2 h5 34.Df3 Se5 35.Dh3+ Kb8 36.Tff1 Scd3 37.Dg3 g5 38.Sf5 h4 39.De3 Dxe3 40.Sxe3 Sd7!
 Mycket bättre än att slå på b2.

41.Tf3
 Eller 41.Lxd3 Txe3 och vit förlorar pjäs.
41. - g4 42.Sxg4 Txe2 43.Lxd3 cxd3 44.Tfxd3 Txb2 45.T3d2 Txd2 46.Txd2 Sb6 47.uppg.
 (Kommentarer av Jonny Hector)

Snilleblix i skogen

Av Lars Grahn

Vissa drag glömmar man aldrig. Rolf Lekander har en klar minnesbild av när och var han fann det drag som säkrade honom titeln internationell mästare. Det var under en cykeltur genom skogen mellan hemmet och arbetsplatsen, en sträcka på cirka sex kilometer, som han fick en snilleblix. Det handlade om ett kvalitetsoffer på f6. Han gick igenom varianterna i huvudet och allt tycktes stämma. Han kom till sitt jobb på Smålandsposten och hade nog vissa svårigheter att koncentrera sig på sina arbetsuppgifter. Så småningom var arbetsdagen slut och han kunde återvända till huset på Gärdesvägen. Fram med brädet, kontroll och lättnad. Allt stämde. Draget kom på lådan och det stod inte länge på innan IM-titeln var hans.

Lekander minns vilken dag han fann draget. Inte nog med det, han kan dessutom peka ut den trädstam som han passerade just som kvalitetsoffret slog rot i de grå cellerna. Ibland händer det förunderliga saker i de småländska skogarna.

Sedermera har Lekander blivit stormästare, i sitt första försök. Titeln säkrades med en solid remi mot ryssen Abram Chasin. Så vitt jag vet finns det inga naturlyriska drag i detta parti. Längre följde man ett trettio år gammal parti mellan samme Chasin och Viktor Kortchnoi. Det är Rolf Lekander som svarar för parti-kommentarerna.

Parti 2482

Abram Chasin

Rolf Lekander

Gammalindiskt (A 53)

Heitmanns minnesturnering 1990-93

1.d4 Sf6 2.c4 d6 3.Sc3 Sbd7 4.e4 e5 5.Sge2 c6 5.d5 a5 7.Sg3

En annan idé är 7.g3 följt av Lg2.

7. - h5 8.Lg5 g6 9.h4 Le7 10.Dd2 Kf8 11.Lh6+

I partiet Chasin-Kortchnoi, Sovjetmästerskapet 1965, följde 11.Le2 Kg7 12.Sf1 Sc5 13.f3 a4 14.Se3 etc.

11. - Ke8

Sämré är 11. - Kg8 på grund av 12.dxc6 bxc6 13.Sf5 med olika hot.

12.Lg5

12.Le2!? är en intressant möjlighet.

12. - Kf8 13.0-0-0

Chasin var uppenbarligen inte nöjd med remin efter 13.Lh6+, och han undviker också 13.Le2 vilket hade lett till en ställning ur hans parti mot Kortchnoi (remi efter 40 drag).

13. - Kg7 14.Le2 cxd5

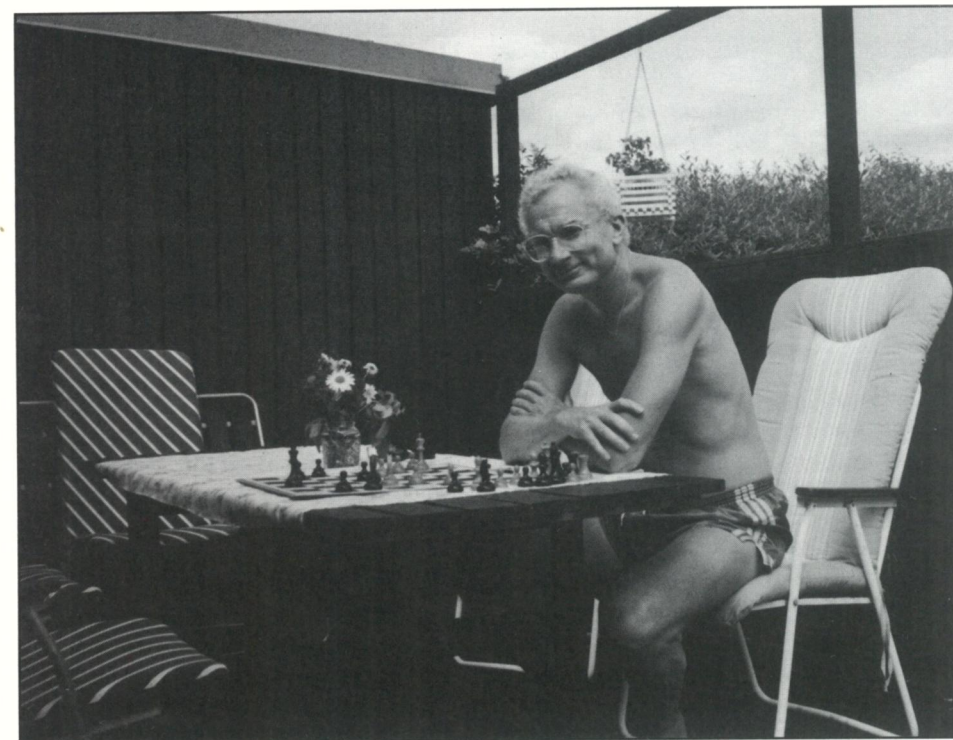
Jag funderade också på att blockera ställningen med 14. - c5!?

15.cxd5!?

Mer lovande är kanske 15.exd5 för att senare placera en springare på e4 följt av f2-f4.

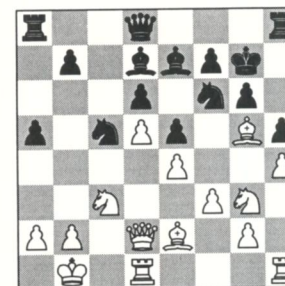
15. - Sc5 16.f3

Vit säkrar bonden på e4 och förbereder g2-g4. En annan idé var 16.Thf1 följt av f2-f4.

Rolf Lekander i analystagen hemma på altanen en varm sommardag. Här har många starka drag klurats ut.

16. - Ld7 17.Kb1

17. - Se8!?

Jag ville egentligen spela 17. - De8 med idén b5, men då ser 18.f4 farligt ut, t ex 18. - exf4

19.Dxf4 Sg4 20.Lxg4 Lxg4 21.Tdf1 Sd7 (21. - Sd3 22.Lf6+) 22.Sb5 Df8 23.Tf2 osv.

18.Lxe7 Dxe7 19.Tdf1 Sf6

Svart hinner inte med 19. - Sc7 med idén b5 på grund av 20.f4.

20.f4!?

En mera långsam och försiktig manöver var 20.Tf2 följt av Thf1.

20. - b5(!) 21.Lxb5 Lxb5 22.Sxb5 Scxe4 23. Sxe4 Sxe4 24.De3 Tab8(!)

Mera riskabelt är 24. - f5 25.Tc1 Thc8 26.Tc6. **25.a4 Sc5 26.b3 f5 (Thc8!?) 27.fxe5 Dxe5 28. Dxe5+ dxe5 29.Tc1**

I stället för att försvara b-bonden strävar vit efter aktivitet på c-linjen.

29. - Sxb3

Intressant var 29. - Sd3 30.Tc7+ Kf6 31.Tc6+ Kf7 32.Td1 e4 osv.

30.Tc7+ Kf6 31.Tc6+ Kf7 32.Tc7+ remi
(Kommentarer av Rolf Lekander)

När stormästartiteln var säkrad följde ett porträtt av Rolf Lekander i SSKK-bulletinen nr 3/1993. Då hade han ett parti kvar att spela, det följande som säkrade andraplatsen i turneringen.

Parti 2483

Rolf Lekander

Sergej Korelov

Pillsbury (A 42)

Heitmanns minnesturnering 1990-94

1.Sf3 c5 2.c4 g6 3.d4 Lg7 4.e4 d6

Andra möjligheter är 4. - cxd4 och 4. - Sc6.

5.Sc3 Sc6 6.Le3

Intressant var också 6.d5 Sd4 7.Sxd4 cxd4 8. Sb5 Db6 9.c5 dxc5 10.Lf4 Kf8 med oklar ställning efter såväl 11.Lc7 Df6 12.a4 Ld7 (h5!?) 13.Tc1 a6 14.Sa3 Tc8 15.Txc5 d3 som 11.Tc1 a6 12.Lc7 Df6 13.Sa3 b5 14.Txc5 d3 15.Lxd3 Dxb2 16.Sc2 Lc3+. En bekväm möjlighet är 6.dxc5 dxc5 7.Dxd8+ osv.

6. - Lg4!?

Här kan svart också välja mellan 6. - cxd4, 6. - Db6 och 6. - Da5.

7.dxc5 dxc5 8.Dxd8+

Inte 8.Lxc5? Da5(!).

8. - Txd8 9.Lxc5 Lxc3+

Här hade jag väntat mig 9. - Lxf3 10.gxf3 Ld4 och hade planerat 11.Lxd4 Sxd4 12.0-0-0 med ett bättre slutspel för vit: 12. - Sxf3 13.Txd8+ Kxd8 14.Sb5! a6 15.Le2 Se5 (15. - axb5 16.Lxf3 bxc4 17.Td1+ Kc7 18.Td4 b5 19.a4) 16.Sd4 Kc7 17.f4 Sc6 18.Sxc6 Kxc6 19.Lf3 osv.

10.bxc3 Sf6

Rolf Schwarz rekommenderar 10. - Lxf3 11. gxf3 och först därefter 11. - Sf6.

11.Sd4

Vit undviker fällan 11.Sd2? Txd2! 12.Kxd2

Sxe4+ följt av Sxc5.

11. - Sxe4 12.Sxc6 bxc6 13.Lxa7 Sxc3!?

Spelbart är också 13. - Le6. Men inte 13. - Lf5? som i Smyslov-Botvinnik, tolfte VM-partiet 1957: 14.f3 Sd6 15.a4 Ta8 16.Lb6 0-0 17.c5 Sc8 18.g4 Le6 19.a5 och vit stod redan på vinst.

14.a4 Td7 15.Lb6 0-0

15. - Sxa4? 16.Le3(!) och svart förlorar pjäs: 16. - Sc3 17.Ta8+Td8 18.Txd8+Kxd8 19.Ld4 eller 16. - 0-0 17.f3 följt av 18.Txa4.

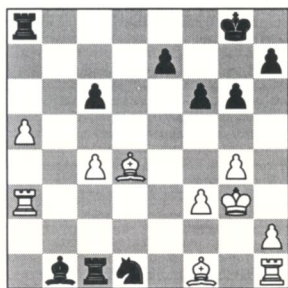
16.a5

Inte 16.La5? Sxa4!! 17.f3 Lf5 18.Txa4 Ta8 följt av 19. - Tda7 varpå svart tar tillbaka löparen och sitter med merbonde.

16. - Ta8 17.f3 Lf5 18.g4 Lb1 19.Ta3 Td1+ 20. Kf2 Tc1 21.Ld4 Sd1+

Ännu en svart pjäs på första raden! Efter 21. - Sa2 kan vit välja mellan 22.Le3 och 22.Tg1.

22.Kg3 f6

23.Lg2

Vit kan inte vinna pjäs med 23.Le2? p g a 23. - Sc3! (24.Txc1 Sxe2+), eller med 23.Ld3 p g a 23. - Lxd3 24.Txd3 Sf2!.

23. - e5 24.Lb2

24.Le3 Tc3 25.Txc3 Sxc3 26.Ld2 Se2+ 27.Kf2 Ld3 28.Lf1 Sf4 29.Lxf4 Lxf1 med lika spel.

24. - Tc2 25.Lxe5

Vinner bonde. Sämre är 25.Txd1 Txb2 26.Td6 f5(!) 27.Txc6 f4+ 28.Kh3 e4! och nu inte 29. fxe4? Txg2! (30.Kxg2 Lxe4+).

25. - fxe5 26.Txd1 Ta2(!) 27.Te3 Lc2 28.Tde1 28.Td6 T8(2)xa5 29.Txc6 är kanske ännu

starkare, men i det här skedet av turneringen behövde jag bara remi för att säkra stormästartiteln (9 poäng). Den valda fortsättningen är mycket säker, men svart saknar inte remichanser.

28. - T8xa5 29.Txe5 Txe5 30.Txe5 Ld3 31.c5
Ställningen är utjämnad efter 31.Tc5 Tc2 32. Txc6 Txc4. Vit har "fel" löpare kvar med tanke på att fältet h8 är svart.

31. - Lb5 32.h4 Lc4 33.h5 Ld5

Otillräckligt är 33. - gxh5 34.Tg5+ (34. - Kh8 35.gxh5) eller 33. - Kf7 34.f4 och vit har initiativet.

34.h6 Kf7 35.g5

Vit hindrar svart från att spela Kf6 följt av g6-g5, och ställer ytterligare en bonde på "rätt" färg. Nu vill vit placera sin löpare på den öppna diagonalen c8-h3.

35. - Tc2 36.Te3

Det frestande 36.Lh3 Txc5 37.Le6+ bemöts med det oväntade 37. - Ke7!!, t ex 38.Lxd5+ Kf8(!) 39.Kf4 Txd5 40.Txd5 cxd5 och svarts kung går till h8. Sämre är 37. - Kf8? 38.Ld7 Tc3 39.Te8+ Kf7 40.Th8 Txf3+ 41.Kg4 Tf1 42.Txh7+ med vinstchanser för vit.

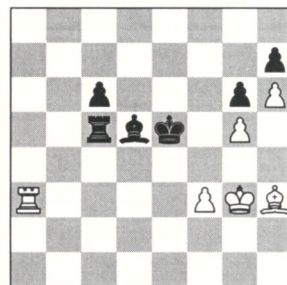
36. - Txc5 37.Ta3

Vit har funnit ett nytt sätt att ta sig in i svarts ställning.

37. - Ke6

Mer passivt är 37. - Le6 38.f4 Ke7 39.Ta7+ Ld7 40.Lf3 eller 40.Le4 osv.

38.Lh3+ Ke5

39.Ta8!

Tack Ragge

Ragnar Wikman har nu avslutat sin epok som redaktör för SSKK-bulletinen. Sedan nr 6 1990 har han vid sidan av sitt ordinarie arbete på Åbo universitet och tunga ICCF-uppdrag även svarat för SSKKs flaggskepp, SSKK-bulletinen.

Bulletinen har under Ragnars tid fått en mer internationell prägel med många intressanta personporträtt av våra korsspelare.

Jag vill å SSKKs vägnar tacka Ragnar för hans värdefulla insatser för svenskt korsschack från broderlandet Finland. Vi hoppas även i fortsättningen få ta del av Ragnars stora kunskaper och önskar honom lycka till på den internationella arenan med ICCFs motto: AMICI SUMUS (Vi är vänner).

Välkommen Lasse

Samtidigt vill jag hälsa vår nye redaktör Lars Grahn välkommen. Han är ju redan känd av våra läsare genom de "brandkärsuttryckningar" han gjort, då vi har haft svårigheter eller förseningar med utgivningen av bulletinen.

Lars inträde på arenan har förutsättningar att ge korsschacket och bulletinen en stimulerande vitamininjektion. En väl marknadsförd tidskrift ger bästa förutsättningar att få våra medlems-siffror att öka.

Med tidigare erfarenheter av Lars insatser förutsätter jag nu att bulletinen kommer regelbundet utan förseningar och att vi nu får våra vitaminer med jämna mellanrum...

Lycka till Lars!

Allan Jonasson
SSKKs ordförande

Vit "förlorar" frivilligt ett tempo. Inte 39.Ta7? direkt p g a 39. - Tc3 40.Lg4 Lxf3!! 41.Lxf3 Kf5 42.Txh7 (42.Ta5+ c5) 42. - Kxg5 och vit kan inte vinna (svart drar sitt torn till h4). Eller 39.Lg4? Tc1(!) 40.Ta7 Tg1+ 41.Kf2 Tb1 42. Txh7 Kf4 och g5-bonden faller.

39. - Tb5

Efter 39. - Tc3 40.Lg4 Lxf3? finns 41.Te8+.

40.Ta7(!)

Poängen med vits förra drag. Efter 40. - Tb3 41.Lg4 Lxf3? 42.Lxf3 Kf5 finns finessen 43.Ta5+! Tb5 44.Txb5+ cxb5 45.Kh4 med lätt vinst.

40. - Lg8 41.f4+ Kd6

På 41. - Ke4 följer 42.Te7+.

42.Td7+ Kc5 43.Tg7 Tb3+ 44.Kh4 Ld5

Eller 44. - Tb8 45.f5 och vit får snart två fribönder på kungsflygeln.

45.Txh7 Tb4 46.Tg7 Txf4+ 47.Kg3 Tf3+ 48.Kg4 Ta3

och svart gav upp.

När g6-bonden fallit vinner vit lätt: 49.Txg6 Ta4+ 50.Kg3, tex 50. - Ta8 51.Tf6 Th8 52.Lf5 eller 50. - Ta3+ 51.Kh4 (eller det mera stillsamma 51.Kh2 Ta2+ 52.Kg1 Ta1+ 53.Lf1 Lc4

54.Tf6) 51. - Ta4+ 52.Lg4 (vits ställning är så bra att han kan offra en löpare) 52. - Lf3 53.h7 Txg4+ (53. - Lxg4 54.h8DLf5+ 55.Kh5 Lxg6+ 56.Kxg6 osv) 54.Kh3 Tg1 55.Th6 Th1+ 56.Kg3 och h-bonden når åttonde raden. (Kommentarer av Rolf Lekander)

Partiet avslutades den 17 oktober i fjol. Efter drygt fyra års spel var det dags att summera: Lekander uppskattar sin analystid till över 1000 timmar! För närvarande deltar han som förstabordsspelare i lag-EM, semifinal.

Vi avrundar med ytterligare två av Lekanders partier.

Parti 2484

Kari Tikkanen

Rolf Lekander

Sicilianskt (B 23)

Heitmanns minnesturnering 1990-92

1.e4 c5 2.f4 e6

En annan möjlighet är 2. - d5 3.exd5 och svart har valet mellan 3. - Dxd5 och 3. - Sf6.

3.Sf3 Sc6 4.Sc3

Här hade jag väntat mig 4.Lb5 direkt med fortsättningen 4. - Sge7 5.0-0 osv.

4. - d5 5.Lb5 Sf6

Jag var inte helt nöjd med fortsättningen 5. - Se7 6.exd5 exd5 (6. - Sxd5 7.Se5 Ld7 8.Lxc6 Lxc6 9.Sxc6 bxc6 10.0-0 Le7 11.De2 med litet plus för vit, Hebden-Hort, 1982) 7.De2 Dd6 8.Se5 osv, King-Podzielny, 1985.

6.e5 Sd7 7.Lxc6 bxc6 8.d3 Le7 9.0-0 0-0 10.De1

I partiet Campora-Sahovic, 1985, följde 10.b3 f5 11.De1 Sb6 12.Sd1 a5 13.Ld2 a4 14.La5 med vit fördel.

10. - Te8

Vit fick klar fördel i mötet Kasparjan-Bronstein, 1947, efter 10. - Tb8 11.b3 De8 12.La3 La6 13.Sd1! c4 14.Da5 Lb7 15.Sb2 osv. Ej heller tycks 10. - Sb6 11.Dg3 (med idén f5 och Lh6) bra för svart.

11.b3 f5 12.Sa4 Sb6 13.Da5!?

Nu kommer vits dam lite avsidis. Efter 13.Sb2 kan svart spela c4, kanske följt av La6. Här hade kunnat uppstå en instruktiv fälla: 14.Da5 cxd3 15.Sxd3 c5 16.Sxc5?? (16.La3 är bättre) 16. - Sd7!! och svart vinner pjäs.

13. - Sxa4

Efter 13. - c4 kan vit helt enkelt spela 14.Le3 med bra spel.

14.Dxa4 Ld7 15.La3 a5 16.c4

Eller 16.d4 cxd4 17.Lxe7 Dxe7 18.Dxd4 c5 med fortsatt kamp.

16. - d4 17.h4

Bättre var troligen 17.h3, för att lämna möjligheten öppen att senare kunna spela g4.

17. - Tf8 18.g3 Le8 19.Kf2 Dd7 20.Lc1 Lh5

Äntligen har denna löpare funnit ett aktivt fält. **21.Ld2 Ta7 22.Tab1 Tfa8 23.Th1 De8 24.Tbg1 Ta6 25.Tb1**

Medan svart letar efter ett sätt att öppna upp ställningen är det tydligt att vit är nöjd med remi.

25. - h6 26.Tbg1 T8a7 27.Tb1 Tb6 28.Ta1 Kf8 29.The1 Da8

Frestande, men förmodligen förhastat, var 29. - g5.

30.Teb1 Kf7 31.Sh2 Tb8 32.Sf3 Ke8 33.Sh2 Kd7 34.Sf3 Tg8 35.Th1 De8!?

Svart lämnar sitt torn på a7 ogarderat för ett ögonblick, och vips passar vit på att befria sin dam.

36.b4(!)

Mycket fantasirikt. Vit försöker utnyttja den svarta kungens utsatta läge i centrum.

36. - Lxf3 37.Kxf3 cxb4 38.a3

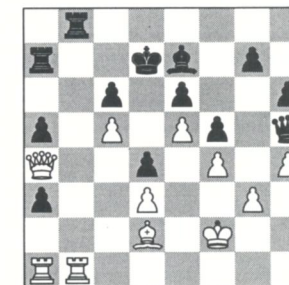
Intressant var 38.c5 direkt.

38. - bxa3

Sämre var 38. - Dh5+ 39.Kf2 Lc5? på grund av 40.axb4 axb4 41.Dxa7+! Lxa7 42.Txa7+ Ke8 43.Lxb4 och svart blir snart mattsatt, eller här 39. - Tga8 40.axb4 axb4 41.Dxa7+ Txa7 42.Txa7+ Ke8 43.Th1 och svarts kung kan inte komma undan; eller 38. - Tb7 39.axb4 axb4 40.c5 följt av Db3, Dc4 och Ta6.

39.c5 Dh5+!?

Ser bra ut, men kanske 39. - Da8 och flykt med kungen till e8 och f7 är bättre.

40.Kf2 Tb8 41.Thb1(!)

Efter 16 dagars betänketid. Detta försvar hade jag totalt underskattat. Vit bryr sig helt enkelt inte om "hotet" g7-g5. Sämre för vit var 41.Dxd4+? Ke8 och svart kan operera med sina torn på b- eller d-linjen.

41. - Txb1

Jag hade till att börja med planerat 41. - Tab7, men efter 42.Tb6(!) skulle vit stå utmärkt.

42.Txb1 De8

42. - a2 är inte så bra på grund av 43.Tb8(!) Lxc5 44.Dxa2 och efter 45.Dc4 är det svarta majestätet i blåsväder; eller 42. - g5 43.Tb6(!) Tc7 44.Tb8 Lxc5 45.fxg5 hxg5 46.Lxg5 Ta7 47.Dc4 osv.

43.Dxd4+ Kc8 44.Dc3!?

Ett bättre försök var troligen 44.Dc4 Dd7 45.Tb3 osv.

44. - Dd7 45.Dxa3 Dd5

En härlig damplacering. Om 45. - g6 (för att förhindra h4-h5) så 46.Db3 Lxc5+ 47.Ke2 Kd8 48.Tc1 med kompensation för bonden.

46.Le3 Ld8(!) 47.Db3!?

Svart har en stark fribonde på a-linjen, och dambytet gynnar bara svart.

47. - Dxb3 48.Txb3 Tb7

Sämre var 48. - h5 49.Ke2 Tb7 50.Ta3 Tb5 (50. - Tb2+ 51.Ld2) 51.Kd1! Kb7 52.Kc2 Ka6 53.Ta4 med lika spel. Eller 48. - a4 49.Tb1(!) a3 50.Ke2 a2 51.Ta1 Kb7 (51. - Kd7 52.Ld4) 52.Kd1 Ta4 53.Kc2 Ka6 54.Kb3 Kb5 55.h5(!)

Till SSKKs elitspelare

Det isländska korrfförbundet har inbjudit till NORDBALT 1, d v s det första korrfförbundet med deltagare från Norden och Baltikum. SSKK disponerar två platser. Det blir 17 deltagare. Det kommer sannolikt att ges möjlighet att uppnå IM- och eventuellt IGM-normen (beroende på startfältets styrka). SSKK-spelare som är intresserade att delta meddelar kansliet eller undertecknad senast den 25 juli. Turneringsstart den 1 januari 1996.

Calle Erlandsson
förbundskapten

osv.

49.Txb7?

Efter detta är vit förlorad. 49.Ta3 var absolut värt ett försök, även om svart då också behåller övertaget tack vare sin avlägsna fribonde.

49. - Kxb7 50.h5 a4 51.Lc1 La5 52.g4 Lb4

52. - fxc4 53.Kg3 följt av Kxg4 och f5 skulle ge vit onödiga remichanser.

53.gxf5 exf5(!)

Ej det förföriska 53. - Lxc5+ 54.Le3! Lxe3+ 55.Kxe3 exf5 56.Kd4 Kc7 57.Kc4 Kd7 58.Kb4 Ke7 59.Kxa4 g6 60.hxg6 h5 61.Kb4 h4 62.Kc5 h3 63.g7 Kf7 64.e6+ Kxg7 65.Kd6 h2 66.e7 med remi.

54.d4 a3 55.Ke3 a2 56.Lb2 La3(!) 57.Lc3 Lc1+ 58.Kf3

Hopplöst var 58.Kd3 Lxf4 och svart skulle få ännu en fribonde.

58. - Ld2 59.Lb2 Kc7 60.La1 Kd7 61.Lb2 Ke6 62.La1 Kd5 63.Lb2 La5 64.Ke2 Kc4(!)

Däremot inte 64. - Ke4 65.La1 Kxf4?? 66.e6 Ld8 67.d5(!) cxd5 68.c6 och det är vit som vinner!

65.e6

Eller 65.La1 Lc3 66.e6 Lxa1 67.e7 Lxd4 68.e8D a1D och svart undkommer snart schackarna och vinner.

65. - Ld8 66.Kd2 Kd5 67.Kc2 Kxe6 68.d5+ Kxd5 69.Lxg7 Lc7 70.Kb2 Lxf4 71.uppg.

(Kommentarer av Rolf Lekander)

Parti 2485

Willy Rosen

Rolf Lekander

Sicilianskt (B 47)

Heitmanns minnesturnering 1990-91

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 e6 5.Sc3 Dc7 6.f4 a6 7.Sf3

Vanligare är 7.Le2 Sxd4 8.Dxd4 b5 osv.

7. - b5

Eller 7. - d6 8.Ld3 Sf6 9.0-0 Le7 10.Kh1 b5 11.e5 dxe5 12.fxe5 Sd7 13.Lf4 Sc5 14.Se4 med liten fördel för vit (Lars-Åke Schneider-Anders Lundin, 1990).

8.Ld3 Lc5

Förhindrar vit att rockera och tar kontroll över fältet d4.

9.De2 Sd4

9. - b4!? är ett intressant alternativ.

10.Sxd4 Lxd4 11.Ld2

Eller 11.Le3 Lxc3+ 12.bxc3 Dxc3+ 13.Kf2 Sf6 14.a4 Lb7 med ungefär lika spel.

11. - Lb7 12.0-0-0

Intressant och frestande för vit är förstas 12.Lxb5!? axb5 13.Sxb5 Dxc2 14.Tc1 (14.Sxd4 Dxb2) 14. - Dxb2, t ex 15.Sxd4 Dxd4 16.Lc3 Dxe4 eller 15.Sc7+ Ke7 16.Sxa8 Sf6! 17.Sc7 Sxe4.

12. - b4 13.Sb1 Db6 14.g4 Se7 15.Thf1 Sc6 16.Tf3 d6 17.Lc4!?

Jag hade väntat mig 17.Le3, t ex 17. - Lxe3+ 18.Dxe3 Dxe3+ 19.Txe3 Ke7 20.Sd2 Sa5 med ömsesidiga chanser.

17. - 0-0 18.c3!?

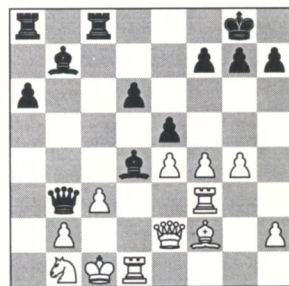
Även här förefaller 18.Le3 vettigt. Efter partidraget står vits kung en smula osäkert.

18. - Sa5 19.Ld3 Tfc8 20.Lc2

En annan möjlighet var 20.Le3, t ex 20. - bxc3 21.Sxc3 Lxe3+ (e5!?) 22.Dxe3 (22.Txe3 d5) 22. - Db4 osv.

20. - b3 21.axb3 Sxb3+ 22.Lxb3 Dxb3 23.Le1 e5!?

Inte 23. - Da4 24.b3! Db4 25.Kb2!. Men 23. - Lc5 var möjligt.

24.Lf2**24. - Da4**

Jag hade ursprungligen planerat att spela 24. -

H	J	Heitmann Memorial	9006-9505	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	2	3	4	5	Σ
1.	IGM	Abram I Chasin	RUS	=	½	1	½	0	½	½	½	1	1	1	1	1	1	1	10½
2.	IM	ROLF LEKANDER	SVE	½	=	½	1	½	1	½	1	0	1	1	1	½	1	½	10
3.	IGM	Dieter Stern	GER	0	½	=	½	1	1	½	½	1	½	1	½	1	½	9	
4.	IM	Sergej I Korolev	RUS	½	0	½	=	1	½	1	½	1	0	½	½	1	1	9	
5.	IM	Manfred Nimitz	GER	1	½	0	0	=	0	1	½	1	½	½	1	½	1	8½	
6.		Kari Tikkanen	FIN	½	0	0	½	1	=	0	1	½	½	½	1	1	½	8	
7.	IM	Harm Cording	GER	½	½	½	0	0	1	=	0	½	1	½	1	½	1	8	
8.	IGM	Dick Smit	NLD	½	0	½	½	½	0	1	=	½	1	1	½	0	½	7½	
9.	IM	Bernd Radeker	GER	0	1	½	0	0	½	½	½	=	½	½	½	1	1	7½	
10.	IM	Willy Rosen	GER	0	0	0	1	½	½	0	0	½	=	0	1	1	1	6½	
11.	IM	Matthias Rüfenacht	SWZ	0	0	½	½	½	½	½	0	1	=	0	½	½	1	6	
12.	IM	H G J Hölscher	NLD	0	0	½	½	0	0	½	½	0	1	=	1	½	1	5½	
13.	IGM	Olli Koskinen	FIN	0	½	0	0	½	0	0	1	0	0	½	0	=	½	½	3½
14.	IGM	Horst Handel	GER	0	0	0	0	0	0	½	½	0	0	½	½	½	=	1	3½
15.	IGM	Francek Brglez	SLO	0	½	½	0	0	½	0	0	0	0	0	0	½	0	=	2

Kategori XI (IGM-norm 9p).

d5, men efter 25.Lxd4 dxe4 26.Th3 (Tff1) 26. - exd4 27.Txd4 klarar sig vit bra. Svart tycks inte heller kunna räkna med någon fördel efter 24. - Tab8, t ex 25.Lxd4 Lxe4 26.Tf2 Lxb1 27.Kxb1 exd4 28.cxd4 osv. Med partidraget siktar svarts dam in sig på e4-bonden.

25.Lxd4 exd4 26.b3!?

26.b3!? Dxb3 27.Txd4 Db6 Förmodligen det bästa. Nu hänger d4. Intressant var också 27. - Tab8 direkt eller 27. - De6 med tryck mot g4 och e4.

28.Tfd3

En vacker variant kunde ha uppstått med 28.Dd3 Tab8 29.Sd2 a5 30.Sc4? Txc4! 31.Dxc4 (31.Txc4 La6) 31. - Lxe4!! 32.Txe4 Db1+ och vit blir snart matt.

28. - Tab8 29.Txd6?

Bättre var 29.Dc2, t ex 29. - Lc6 30.Sd2 Dc5 osv.

29. - Lc6 30.Sa3

Vit är förlorad, t ex 30.Dc2 Dg1+ 31.Td1 (31.Dd1 Dxd1+) 31. - Dxc4 (eller 31. - De3+), eller 30.Sd2 Db2+ 31.Kd1 Da1+ osv.

30. - Dg1+ 31.uppg.

31.Td1 Dc5 32.Sb1 Txb1+! 33.Kxb1 Tb8+; 31.Dd1 Dxc4 32.Td8+ Le8! eller 31.Kd2 Lxe4! 32.Dxe4 Tb2+ 33.Sc2 Df2+ 34.De2 Txc2+.

(Kommentarer av Rolf Lekander)

ICCF-kongress i Gjøvik

ICCF-kongressen hålls i år i norska Gjøvik den 2-10 september. Som vanligt är korrvänner välkomna att delta. Förutom SSKKs officiella representanter vore det trevligt att exempelvis se några av våra nya IM, som då får ta emot diplom och medalj på plats.

Meddela gärna SSKK-kansliet och arrangörerna (Per Lea, Måltrostveien 6 B, N-1430 Ås, Norge. Telefon bostad 00947/64941951, arbete 00947/64970185, fax 00947/64970333) om du tänker delta under hela eller del av kongressen. Anmälningstiden har egentligen gått ut, men det går säkert bra att komma med efter 1:a TÖ.

CEE

Märkliga feldrag

Av Matti Svenn

Korr borde rimligen procenten feldrag vara mindre än i närschack. Och likaså borde graden av feldrag, som t ex materialbort-sättning (om man nu kan eller vill gradera sånt som materialbort-sättning i ett fåtal drag mot t ex positionella missbedömningar), vara större i närschack och borde rimligtvis inte finnas i korr, i varje fall inte på SM-nivå. Bent Larsen skrev en gång att närpartier håller högre klass än korrpartier, men jag kommer inte ihåg hans motivering för detta påstående. För egen del vet jag att jag har gjort mycket grövre feldrag i närschack än det jag tänker visa nedan.

Nu hände det sig så att under mitt senaste SM var jag inblandad i åtminstone tre graverande feldrag (Kanske t o m två till, som jag inte har lust att visa!). Hur kommer sig sådant? Någon slarver i korr anser jag mig inte vara - jag för noggranna anteckningar och kollar och dubbelkollar i det oändliga. Ändå händer det!

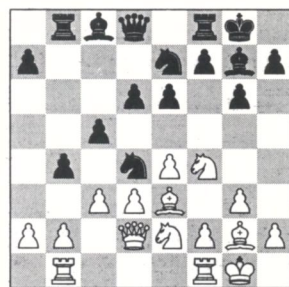
Nåväl, SM 1993 blev således en märklig turnering för mig. Med två tidiga feldrag mot Lind respektive Beijar kom mitt spel i turneringen att präglas av en viss oro även över de andra partierna. Hur ska man handskas med feldrag i turneringar? Ska man ge upp och koncentrera sig på de andra partierna, eller vad? Egentligen ville jag ur schacklig synpunkt ge upp båda partierna med en gång, men beslöt mig till slut för att "slösa porto" för att behålla

någon form av rytm i turneringen. Trots allt ingick det 14 hårda partier i SM-paketet från början, och dessutom är sluttabeln konkret och helt definitiv när den väl är på pränt. Och nollor är ju inte mycket att gotta sig åt!

Motiven till det ekonomiska och psykologiska slöseriet i två gårförlorade ställningar var således: en god ställning tidigt mot Mats Andersson och strategin att försöka hålla konkurrenterna i ovisshet så länge som möjligt...

Allvarligt talat, graden av feldrag i mina partier var så pass anmärkningsvärd att jag så här i efterhand har funderat på hur vissa feldrag egentligen uppkommer, som exempelvis i ställningen nedan mot Lindh (efter 13.c3).

Svenn

Lindh

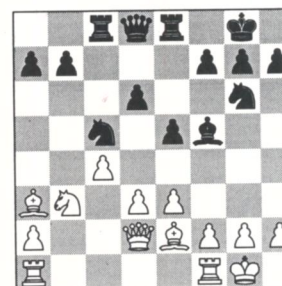
Från början hade jag planerat det normala 13.

- Sxe2+ 14.Sxe2 Da5 men av okänd anledning fruktade jag plötsligt 15.Lh6, och skickade istället iväg 13. - Sec6?? varefter pjäsförlusten 14.cxd4 cxd4 15.Dc2? (15.Dc1!) var ett faktum. I det chocktillstånd jag sedan hamnade i skickade jag dessutom iväg 15. - Ld7 trots en tolvdagars-slicka-såret-lutare och missade därmed ruffelchansen 15. - b3.

Hur kommer det sig då att 13. - Sec6 över huvud taget dyker upp i mina funderingar? Antagligen såg jag springardraget som ett sken-offer eftersom tempovinsten d4xe3xd2 "hela tiden" fanns.

Mot Beijar däremot hade feldraget något magiskt över sig. Eller vad sägs om följande magnetiska förspel:

Svenn

Beijar

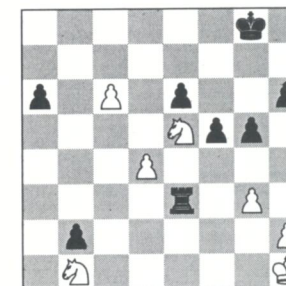
16. - Dg5 17.f3 Sh4 18.Tf2 Lg6?? och nu vann 19.e4! två lätta för torn: 19. - Dxd2 20.Sxd2 Lh5 21.g3 Sg6 22.g4 Sf4 23.gxh5 Sh3+ osv. Det är fantastiskt att skåda hur väl de tre senaste svarta dragen samspelar så att materialvinsten uppstår. Nyckeln till vits framgång var det tidigare 15.Dd2!.

I slutet av turneringen fick jag tillbaka lite von oben. Egentligen borde följande eleganta försvarsdrag gett poäng och ge idéer till en slutspelsstudie.

Några drag innan diagramställningen sysslade vit med saker som jag inte förstod mig på,

och medan jag väntade på ett uppgivetkort ramlade istället det briljanta...

Svenn

Kälveus

49.Sd7!! i lädan, och allt föll på plats. Efter 49. - Te1+ 50.Kg2 Txb1 51.c7 Tc1 52.Sc5 Tc2+ 53.Kf3 g4+ 54.Ke3 är remint ett faktum istället för partiets 54.Kf4?? e5+ 55.Kxe5 Te2+ och 0-1. Vits 54:e drag är ett sorgligt kapitel i schackhistorien, men tydligen hör inte alltid feldrag och tid/tidsnöd ihop.

Nu över till två partier som båda innehåller lite mer "normala" feldrag.

Parti 2486

Matti Svenn

Göran Carlsson

Franskt (C 18)

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sc3 Lb4 4.e5 Se7 5.c3 Lxc3+ 6.bxc3 c5 7.Dg4 0-0 8.Ld3 Sbc6 9.Dh5 Sg6 10.Sf3 Dc7 11.Le3 c4 12.Sg5!?

Hit har båda spelarna följt någon form av modern teori. Det normala nu var väl antingen: 12.Le2, t ex 12. - f6 13.exf6 Txf6 14.g3 Ld7 15.0-0, eller att slänga ett extra tempo genom 12.Lf1 följt av g3, Lg2 osv med ungefär lika spel i bägge fallen. Jag tyckte dock att det var lite väl enkelt spel för svart. Men det är inte alls säkert att textdraget är bästa draget.

12. - h6 13.Sxf7 Sf4

En överraskning. Säkrare var 13. - cxd3 14. Sxh6+ gxh6 15.Dxg6+ Dg7 16.Dxg7+ Kxg7

17.cxd3 Ld7. Vit har dock greppet efter exempelvis 18.f3 Se7 19.Lf2 Sg6 20.Tab1 b6 21.Kd2 trots pjäs mindre, eller?

14.Sxh6+ gxh6 15.Lxf4 cxd3 16.Lxh6 Sxe5
Den andra möjligheten var 16. - Sxd4 17.Dg4+ Kh7 18.Dxd4 Kxh6 19.cxd3 med en viss vit övervikt. Efter textdraget ville jag bra gärna spela 17.0-0-0 men 17. - Txf2 ger svart avgörande fördel eftersom det hotar Txc2+, Db6+ och Db2 matt.

Datormatchen

Inte nog med att Kamraternas förstalag förlorade närschackmatchen mot fyra datorprogram med de nedslående siffrorna 8,5-23,5, nu har göteborgarna också gett ut ett 24-sidigt häfte om tvekampen, betitlat "Datormatchen" (som samtidigt utgör nummer 2 i SK Kamraternas småskriftserie; det första numret handlade om stormästaren Thomas Ernst).

De flesta hade väl helst stuvat undan ett sådant resultat på någon glömskans vind, dock ej redaktören för häftet, Matti Svern, som istället har ett nog så gott syfte med utgivningen, nämligen att upplysa såväl när- som korrshackspelare hur man bör respektive inte bör spela mot en dator.

För det ändamålet publicerar han samtliga 32 partier från matchen, som spelades över åtta bord och fyra ronder, med en betänketid av 30 minuter per spelare och parti. De fyra datorprogrammen lystade till namnen Genius 3.0, Fritz 3.0, W Chess och Mc Pro 4.0, och deras processorladdning var 486/66 MHz.

Flera av spelarna har kommenterat några av sina partier - Matti och Gösta Svern, Bengt Svensson, Ingvar Andréasson - men tyvärr ingen av datorerna. Artikeln om och kring detta envig mänskliga och maskin emellan är skriven av Ingemar Johansson.

Häftet går att rekvirera från SK Kamraternas genom insättande av 30 kr på postgirokonto 414 48-2.

Gösta Svern

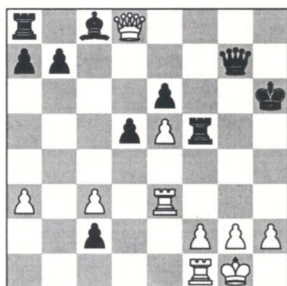
17.0-0 Tf5 18.De8+ Kh7 19.dxe5 Kxh6 20. Tae1

Inte 20.f4 för 20. - Dc5+ följt av Df8 med fördel för svart.

20. - Df7 21.Dh8+ Dh7 22.Dd8 dxc2?

Spelet har alltsedan vits 12:e drag haft en tempofyllt karaktär där initiativet varit av stor betydelse. Svart har därför inte tid med något lugnt drag. Dragen som svart skulle valt mellan var 22. - Dd7 och 22. - b6.

23.Te3 Dg7

24.g4!

Med vinst. Idén är att det blir matt efter 24. - Tf8 25.Dh4+ och Dh5.

24. - Txe5

Eller 24. - c1D 25.Txc1 Txe5 26.Th3+ Kg6 27.De8+ Kf6 28.f4 Tf5 29.Tf1 med avgörande fördel.

25.Th3+ Kg6 26.De8+ Kf6 27.f4 Tf5 28.g5+ Txg5+ 29.fxg5++ Ke5 30.Dh8 uppg.

Parti 2487

Matti Svern

Lennart Rydholm

Franskt (C 11)

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sc3 Sf6 4.e5 Sfd7 5.f4 c5 6.Sf3 Sc6 7.Le3 cxd4 8.Sxd4 Lc5 9.Dd2 0-0 10.0-0-0 a6 11.h4 Dc7 12.h5 Sxd4 13.Lxd4 b5 14.g4 Lb7 15.g5 b4

Det franska försvaret har utmynnat i en typisk sicilianare där båda har rockerat åt olika håll och där initiativet är viktigt att ha, inte minst av psykologiska skäl. Svart kunde ändå ha provat

15. - Tac8 på vilket jag hade planerat 16.g6 (idén 16.Lf1-d3xh7+ frestade mitt analyserande men jag fick det aldrig riktigt att stämma) och efter t ex 16. - fxg6 17.hxg6 18.Lh3 Tfe8 19.f5 är det oklart värre.

16.Se2

Även om 16.Sa4 Lxd4 17.Dxd4 Tfc8 18.Ld3 lockade, så var det lite väl oklart efter 18. - Da5 19.b3 Lc6 20.Sb2 Dxa2.

16. - a5 17.Lh3

Med 18.g6 i sikte. Nu hade jag räknat med 17. - Tae8 18.Sg3 a4 19.Kb1 och fortsatt bondestorm på bägge kanter. Istället fick jag en överraskning i lådan och det höjer ju alltid pulsen. Snavt fram med brädet...

17. - b3!?

...för att lugna nerverna, och snart insåg jag att bondeoffret måste mötas som om det varit en regelrätt bondestorm. Alltså skydd för kungen.

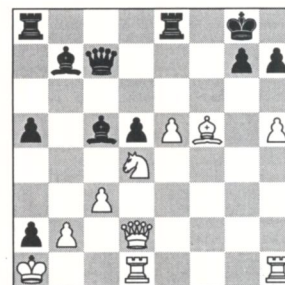
18.Kb1 bxa2+ (18. - b4!?) 19.Ka1 Lb4 20.c3 Le7?

Lämnar över initiativet till vit. Mer aggressivt var 20. - Sc5 21.Sc1 Se4 22.Dh2 Lc5. Vit tycks dock behålla greppet efter 23.g6 Tae8 24.f5 fxg6 25.hxg6 exf5 26.gxh7+ Kh8 27.Sd3.

21.g6 Tfe8 22.gxf7+ Kxf7 23.f5 Sc5

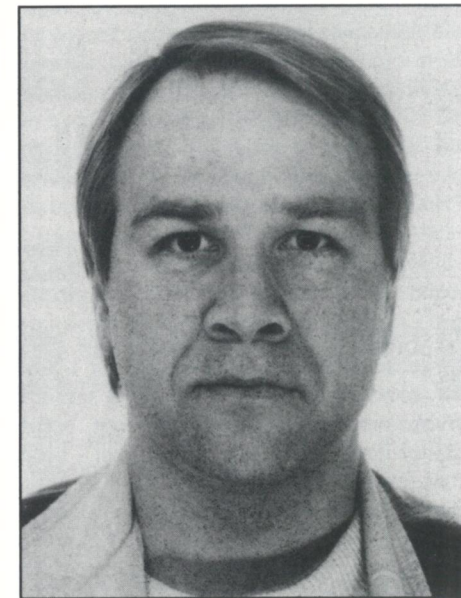
23. - exf5 24.e6+ Kxe6 25.Lxg7 eller 23. - Sxe5 24.h6 med klar fördel för vit i bägge fallen.

24.Lxc5 Lxc5 25.Sd4 exf5 26.Lxf5 Kg8

27.Dd3!

Med tempo kommer den vita damen in i angreppet. Nu är det väldigt svårt att försvara

Matti Svern missade ett och annat.

den svarta stälningen.

27. - h6 28.Dg3 Ta6

Vit vinner efter 28. - Db6 29.e6 eller 28. - Lc8 29.Lc2 Lxd4 30.Dg6.

29.The1 a4 30.Sb5 Db8?

Den sista möjligheten var 30. - Db6, t ex 31.Sd6 a3 32.b4 och nu 32. - Lxd6 (inte 32. - Lxb4 33.cxb4 Dxb4 34.Df2 och Dd4 med vinst för vit) för att besvara 33.Dg6 med 33. - Lxb4. Efter textdraget avgör springaren partiet.

31.Sd6 a3 32.b4 Lc6

Ett annat slut var 32. - Lxd6 33.exd6 Txe1 34.Txe1 Dxd6 (34. - Txd6 35.Te7) 35.Te8+ Kf7 36.Lg6+ Kf6 37.Dh4 matt.

33.Sxe8 Lxe8 34.Dd3 uppg.

Sluttabellen för SM 1993 publicerades i SSKK-bulletinen nr 1/1995.

Två fall av tur, eller...!?

Av Arne Bjuhr

SSKK-bulletinen nr 238 gjorde jag några reflektioner om olika sorters tur i korr-schack. Med de små marginaler som ofta förekommer - där ett tempo kan betyda skillnaden mellan vinst eller förlust - borde man kanske oftare bokföra en vinst på turens konto (i stället för den eminenta spelskicklighetens!). I ett av mina partier i SM 1994 var utgången beroende av om ett angrepp slog igenom eller ej. Jag förklarade först den lyckade utgången med de hundratals timmar jag lagt ned på analyserna - men vad hade det hjälpt om det inte funnits någon vinst att hitta!

Parti 2488

Leif Karlsson, Bandhagen

Arne Bjuhr, Malmö

Engelskt (A 37)

SM 1994, 1994-95

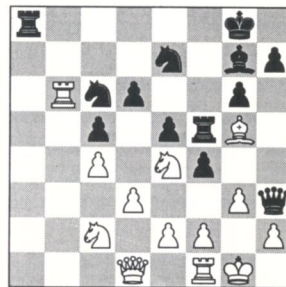
1.c4 c5 2.Sc3 Sc6 3.g3 g6 4.Lg2 Lg7 5.Sf3 e5 6.0-0 Sge7 7.a3 0-0 8.d3 d6 9.Tb1 a5 10.Lg5 f6 11.Le3 Le6 12.Se1 Dd7 13.Sc2

I standardrepertoaren för varianten ingår förstås Ulf Anderssons vinst som vit mot Seirawan i Linares 1986. Seirawans spel går förmodligen att förbättra på flera punkter, men jag valde i stället att försöka följa ett annat svenskt vinstparti, nämligen Lembit Oll-Pia Cramling, Dos Hermanos 1992 - Pia spelade ju svart - trots att det egentligen är ologiskt av svart att byta vitfältslöparen.

13. - Lh3 14.Lxh3 Dxb3 15.b4

Nu var det redan dags att tänka själv, Oll spelade nämligen 15.Se4.

15. - axb4 16.axb4 b6 17.bxc5 bxc5 18.Tb6 Svart har på sätt och vis redan bränt sina broar bakom sig: Han har inte precis den lämpligaste uppställningen av sina bönder med tanke på ett slutspel, men med en dam på h3 ligger det nära till hands att angripa på kungsflygeln. Alltså: 18. - f5 19.Lg5 f4 20.Se4 Tf5

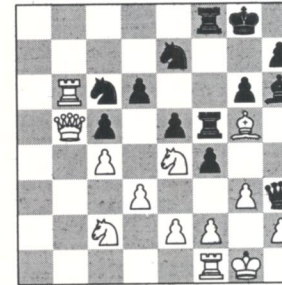
Tornet tar sikte på h5. I det här skedet var jag ganska nöjd, både med ställningen och med planen att angripa på kungsflygeln - det hotar ju h6 följt av Th5!

21.Db1 Taf8!?

De flesta av de timmar jag nämnde tidigare gick åt till det här och de följande dragen. Min avsikt hade ju varit 21. - h6 22.Lxe7 Sxe7 följt av Th5, men vit kan försvara punkten h2 med tornet på f2 och jag kunde inte hitta något avgörande vare sig efter 23.f3 eller efter 23.Tb8+ följt av f3. Någon möjlighet att växla om och lägga sig på försvar finns inte heller.

Enda möjligheten är alltså att slänga in fler pjäser, men direkt 21. - Lh6 strandar förstas på 22.Lxe7 Sxe7 23.Tb8+ Txb8 24.Dxb8 Kg7 25.Dxd6.

22. Db5 Lh6!

23.Lxe7?

I de flesta partier förekommer det att man med spänning väntar på motståndarens drag. Just här var det speciellt spännande eftersom jag upptäckt att svart vinner forcerat efter det naturliga textdraget, vilket betyder att vits enda möjlighet var att offra kvaliteten med 23.Txc6 Sxc6 24.Dxc6 Lxg5 25.Sxd6 och vits aktiva dam räddar förmodligen partiet.

23. - Th5!!

Tillfredsställelsen med att få skicka iväg ett sådant drag är belöningen för de många nedlagda timmarna!

24.Lh4 fxc3

Nu visar det sig att 21. - Taf8 haft ytterligare en funktion utöver att ta bort vits schackmöjlighet: f-bonden är låst och eftersom hxg3 besvaras med 25. - Txb5 26.gxh5 Lf4 måste vit spela 25.Lxg3 Lf4!

Den egentliga poängen med pjäsoffret, men orsaken till de många timmarna var helt enkelt att jag inte hittade det här draget förrän jag provat nästan allt annat! Vit kan nu bara försvara punkten h2 med damen!

26.Sf6+ Txf6 27.Dxc6 Lxg3 28.Dd5+ Kg7 29. Tb7+ Kh6 30.Dg2 Lxh2+ 31.Kh1 Dh4

och eftersom den kommande avdragaren kostar damen gav vit upp.

Spelöppningsteorin utvecklas ju för varje dag och ett av de problem man ställs inför när man försöker hitta löftesrika system som svart är risken att man i stället hamnar i en ställning där man måste kämpa med näbbar och klor för att klara en remi. Om teorin påvisar fördel för vit måste man ju avvika på något sätt, men vad gör man om man bara hittar sämre alternativ? Förmodligen är den vanligaste inspirationskällan Informatorn och även om exemplen på felaktigheter är otaliga är det trots allt undantag - de flesta kommentarer är korrekta - och hittar man av nödvång en variantförbättring kan man väl kalla det för tur!?

Parti 2489

Göran Carlsson, Huskvarna

Arne Bjuhr, Malmö

Sicilianskt (B 85)

SM 1994, 1994-95

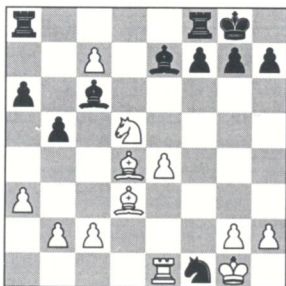
1.e4 c5 2.Sf3 e6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sc6 5.Sc3 a6 6.Le2 Dc7 7.0-0 Sf6 8.Le3 Le7 9.f4 d6 10. De1 0-0 11.Dg3 Sxd4 12.Lxd4 b5 13.a3 Lb7 14.Tae1 Lc6 15.Ld3

Hittills har båda parter valt grenar i teorins varianträd, men nu började valet bli svårt. Ställningen har förekommit åtskilliga gånger och svart har försökt flera olika försvarsmöjligheter, men vit har oftast haft framgång med framstötten e5. I en kommentar till den variant där vit spelar Ld3 i 14:e draget förser ECO draget 14. - e5 med ett utropstecken. Det borde väl gå att spela även nu? Det enda parti jag kunde hitta var ett parti i Informatorn 59, som vit vann (Wang Zili-Liang Jinrong, Beijing 1993), och det talade ju emot att välja draget, men vid en snabb genomspelning var jag inte imponerad. Alternativen tycktes vara ännu sämre så det fanns nog nånting!?

15. - e5 16.fxe5 Sh5 17.exd6

Vit följer det nämnda partiet så nu var det dags att försöka hitta ett lämpligt ställe att avvika på. Men just här finns förstas inget alternativ.

17. - Sxg3 18.dxc7 Sxf1 19.Sd5

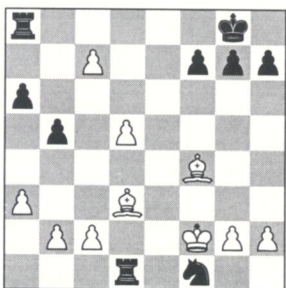

I sina kommentarer förser Wang Zili detta drag med ett utropstecken (liksom 17.exd6 och flera andra drag!). Hans motståndare fortsatte med 19. - Tfe8, vilket tydligen också Wang Zili anser vara bäst eftersom han med långa varianter visar att vit vinner efter både 19. - Lxd5 och 19. - Ld6. Den första av dessa tyckte jag inte var helt övertygande. Alltså:

19. - Lxd5 20.exd5 Ld6 21.Le5

Även här kunde man hitta ett utropstecken.

21. - Tfe8 22.Lxd6 Txe1 23.Kf2 Td1 24.Lf4

Här får Wang Zili sätta sitt sista utropstecken i det här partiet, eftersom det var här jag bestämde mig för att avvika! Detta utropstecken förklaras med att efter 24.Le7? Sxh2 25.d6 Sg4+ 26.Ke2 Txd3 27.Kxd3 Se5+ 28.Ke4 f6 29.Kd5 Kf7 30.b3 a5 31.c4 a4 vinner svart.

Wang Zili tycker nu att spelet skall fortsätta med 24. - Kf8 25.d6 Ke8 26.Le4 med avgörande fördel för vit. Men svart kan ju åtminstone eliminera den ena (och farligaste) löparen. Kanske fanns det ett korn i varianten efter

24.Le7?

24. - Txd3 25.cxd3 Kf8

25. - Sxh2? vinner en bonde men riskerar rentav att förlora partiet: 26.Lxh2 Kf8 27.Ke3 Ke7 28.Kd4 Kd7 29.Kc5 och vits kung kommer ända till b6 innan svart aktiverat sitt torn. Tornet måste nu hela tiden hålla c8, vilket kan göra det problematiskt att få motspel. En bonde mer eller mindre på kungsflygeln gör i det läget varken till eller från och är alltså inte värd de två tempo svart kan tjäna genom att inte slå på h2. I det här läget sträckte sig mina förhoppningar bara till remi.

26.Kxf1 Ke7 27.g4?!

Av naturliga skäl analyserade jag inte vits möjligheter särskilt noga, men här började förhoppningarna spira. Nu hinner kungen inte tillräckligt långt för att en kungsmarsch skall löna sig, men textdraget underlättar ju bara för svart att få en fribonde.

27. - Kd7 28.h4 f5

Kanske har svart vinst redan här. I varje fall har han utan besvär fått en fribonde, eftersom 29.gxf5 Tf8 knappast är spelbart för vit.

29.g5 a5 30.b3 Ta7

För att frilägga fältet c6 för tornet - det hotar ju Txc7 och svart vinner bondeslutspellet tack vare fribonden!

31.d6 b4 32.a4 Ta6

Nu är saken klar! Tornet tränger in via c-linjen.

33.h5 g6 34.hxg6 hxg6 35.Ke2 Tc6 36.Le5 Tc3

Tack vare fribonden på f-linjen behöver tornet inte ta några omvägar.

37.Lxc3 bxc3 38.b4 f4 39.uppg.

Som framgår av turneringstabellen i förra numret är Arne Bjuhr en allvarlig titelaspirant i SM 1994.

En putsning av Webbs tigerteori

Av Knut Carlqvist

Tredje gången gillt är struntprat. Tredje gången känner man sig som Spasskij när han inte fått ett öre i appearance money och tennisbanan är stängd. Man måste spela. Bernhardsson, Bator och Unander som svart i Lag-SM. Sex arbetsveckor positions-gnet bara det, och så fem partier till. Det gör elva arbetsveckor, minst. Zbigniew Bator, guskelov, inte Robert. Jag slog upp Informator. 2350. *Shit.*

Parti 2490

Zbigniew Bator, SK Rockaden

Knut Carlqvist, Burgsvik SK

Engelskt (A 11)

Lag-SM 1994, bord 2

1.c4 c6

En psykning. Jag flaggar för slaviskt, och dit vill han inte om han gillar kungsindiskt. Det kan bli en vild Caro-Kann.

2.Sf3 d5 3.g3 dxc4!

Draget borde ha två utropstecken. För det första är ställningen efter 3. - Sf6 4.cxd5 avskryvård. För det andra står inget i ECO utöver noten Schmid-Schauflberger, Schweiz 1970, och det är inte troligt att Schauflberger hittade de bästa dragen. Jag har inte brytt mig om att se efter. För det tredje är det Bator som får tänka. Han duckar för Schmid's 4.Lg2 b5 5.a4.

4.a4 Sf6 5.Lg2 Le6!

Lysande. Jag mindes Larsens "Du måste ha en plan!" och nu hade jag en, att hålla i bonden på

c4. Och den gick inte att straffa rätt upp och ner med 6.Sg5 Ld5 7.e4 h6 8.exd5 hxg5 9.dxc6 bxc6 10.Sa3 Dd3. Överlever man bara den kritiska varianten håller det. Med Bators nästa drag hamnar vi i Romanishin-Dorfman, Lvov 1978, där Dorfman fick på moppe. Hög tid att hitta på något.

6.0-0 Sbd7 N 7.Sa3 Da5!

Där satt den. Enda draget som håller i bonden. Fram till detta drag hade jag förbrukat 1 dags betänketid. *Terminator* hade inte spelat mer beslutsamt. Bator drog på sig en första TÖ.

8.Dc2 Dc5

Här anlände meddelande från tävlingsledaren, att Bators reserv Jonas Sandbom tog över från drag 9. Min motståndare hade, fick jag höra senare, familjebekymmer. Livet är en komplikation, inte bara i korrschack. Jonas drog bums rätta draget, han hade till skillnad från mig inget att förlora.

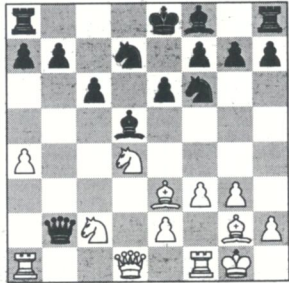
9.d4! cxd3 10.Dxd3 Lf5

Från att ha haft bra fart hamnade jag i en krogkö. "Den som blir stående tar stryk", sade Nimzowitsch. Det gäller inte minst krogköer. Först måste Lf8 ut.

11.Dd1 e6 12.Le3 Db4

Nu började jag gruva mig för en damtorsk. Men på d6 står den inte bra. Tematiskt är Sc4 och det börjar gunga på c6 efter Sa5. Det har uppstått ett hål på d6, t ex 12. - Dd6 13.Dc1 Db4 14.Sc4 Se4 15.Sh4 Sd6 16.Sxd6+ Lxd6 17.Sxf5 med ett segt slutspel. 12. - Db4 är ett

sätt att hålla masken.
13.Sd4! Le4 14.f3 Ld5 15.Sac2 Dxb2!

Simon Webb menar i *Schack för Tigrar* att det psykologiska momentet är försumbart i korr. Fel. Påverkan är bara mycket mer subtil. I närshack hade jag aldrig slagit på b2 och knappast nu heller. Damen hade redan ont om fält och behövde inte färre. Efter tio dagar slog jag upp en Jameson och lade på Dylans *Idiot wind*. Öken. Flugorna surrade kring ögonen. 16.Tb1 Da2 17.Txb7? c5 var klar vinst. Och 16.Lc1 Dc3 17.e4 Lb3 kunde ros hem. 17. - Lc4 är mindre bra efter 18.Tf2 och Lf1, då damoffret efter 18. - Lc5 är osunt. Men Jonas hade också 16.Dd2!

Rädslan kröp sig på, kamouflerad till fatalism. I schack gäller det att ha den rätta ökenkänslan,

av med bagaget, bara. Det är de andras ben som vitnar i solen, inte dina. Plötsligt såg jag svaret på Dd2, bestämde mig för 15. - Dxb2 och fyllde i kortet och glaset. Schack är enkelt, som att ställa upp en bok i en hylla.

16.Dd2! La2!

Inte för att damen och löparen någonsin kommer därifrån, men vad har vit för glädje av det? Jag kan pensionera dem på hans bekostnad, ta tre veckor på Tahonga.

17.f4 Sd5 18.Lxd5 exd5 19.Sf5 c5 20.Tfc1 g6 21.uppg.

Jonas Sandbom gav upp ett otacksamt parti, ett parti han fått i knät, ett främmande parti. På 21.Sfd4 finns det enkla 21. - a6! 22.Sa3 Dxd2 och svart är uppe på rälsen.

Webb igen: För Jonas har det här partiet en helt annan färg än för mig. Vi spelade två olika partier. I övrigt då? Jag påminde Sten Bernhardsson om att vi var på väg in i den variant, som han spelat mot min polare Lars Åström året innan. Ska bli kul, skrev jag, antydande en förstärkning. Sten tog ut evig schack i 11:e draget. Matts Unander byggde upp en ställning som fått en kamrer att somna. Där kom nollan. Det finns elaka tigrar och ännu elakare.

TL (div 1): Stellan Gustavsson, Götgatan 26, 641 34 Katrineholm (tel 0150/19245).
TL (div 2): Christer Hult, Södra Ringvägen 31 A, 352 35 Växjö (tel 0470/19721).

Table with 2 columns: Division 1 BORD 1 and Division 1 BORD 3. Each column contains a list of players and their performance statistics (wins, losses, draws, etc.)

Table with 2 columns: Division 1 BORD 2 and Division 1 BORD 4. Each column contains a list of players and their performance statistics.

Table with 2 columns: Division 2A BORD 1 and Division 2A BORD 3. Each column contains a list of players and their performance statistics.

Table with 2 columns: Division 2A BORD 2 and Division 2A BORD 4. Each column contains a list of players and their performance statistics.

Table with 2 columns: Division 2B BORD 1 and Division 2B BORD 3. Each column contains a list of players and their performance statistics.

Table with 2 columns: Division 2B BORD 2 and Division 2B BORD 4. Each column contains a list of players and their performance statistics.

Table with 11 columns: Division 1, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, Σ rest, %. It shows performance data for various chess clubs in Division 1.

Vällingby SS har säkrat en ny SM-titel. Vi hoppas kunna presentera Sverigemästarna i nästa nummer. Det är också klart att Horndals SK har vunnit division 2 B.

Zwischenzug und Messerschmitt

Av Mats Lindgren

Jag tillhör den här lata kategorin schackspelare som låter korrbulletiner och andra tidskrifter samla damm på toalettsskåpet. Sällan ids jag spela igenom ett parti ordentligt. Det blir mest att man stirrar på något diagram.

Till just den kategorin riktar sig denna artikel. Rubriken anspelar på temat mellandrag och ilsnabba tyskar, som ofta släpper bomber i form av de mest häpnadsväckande drag. Partierna är hämtade ur VM-semifinal XX:9, som jag i skrivande stund spelar.

Den förste tysken råkar i detta fall vara en italiensk elingenjör på Serrovie dello Ftato (Italienska järnvägen), men bomben är värd att ses.

Parti 2491

Mats Lindgren

D'Adamo

Sicilianskt (B 22)

1.e4 c5 2.c3 d5 3.exd5 Dxd5 4.d4 Sf6 5.Sf3 Lg4 6.Da4+ Sc6?! eller !? eller ! 7.Lc4 De4+ 8.Le3

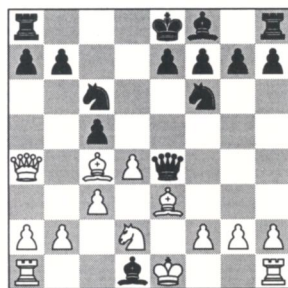
■ Den 30 juni startade Alan Shaw Memorial Tournament, en skotsk minnesturnering av kategori 9. Högst rankad av de 15 deltagarna är Dan Olofson (2425).

■ Walter All, Bromma, har sällat sig till raden av internationella mästare. Titeln erövrade han i VM-semifinal 19:9.

Lxf3 9.Sd2

Ett härligt mellandrag. Informator anger nu fortsättningen 9. - Dg4 10.Sxf3 Dxd2 11.Ke2 och det är frågan om svart överlever.

9. - Ld1!

En brevbomb som heter duga, man blir liksom sittande i soffan en halv dag innan man börjar förstå något av ställningen. Snacka om mellandrag!

10.Kxd1

Det enda möjliga.

10. - Dxd2 11.Kc2

Och spelet fortsatte med minusbonde för vit, men med utvecklingsfördel. Vi har nu spelat 21 drag och partiet är ovisst, men det är en annan historia.

En annan bomb (eller snarare flera) släppte min förmodat svåraste konkurrent om tätplatserna i gruppen, en ung tysk musikstuderande. Jag har 8,5/9 och han 6,5/8. Han liksom italienaren gick in i en av teorin ratad variant (John Nunn: **Beating the Sicilian**).

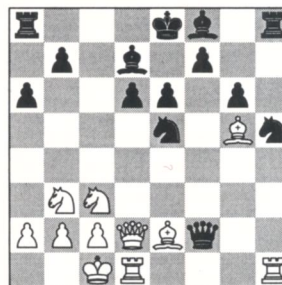
Parti 2492

Mats Lindgren

M Gessat

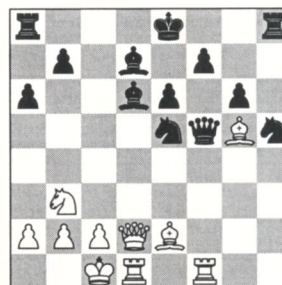
Sicilianskt (B 81)

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 e6 6.g4 h6 7.h4 Sc6 8.Tg1 h5 9.gxh5 Sxh5 10.Lg5 Sf6 11.Le2 a6 12.h5 Ld7 13.Dd2 Db6 14.Sb3 Sxh5 15.Th1 g6 16.0-0-0 Dxf2 17.e5 Sxe5!

En bomb, ett omöjligt drag, men hur vederläggs det? Enligt teorin med 18.Se4 Df5 19.De3 Lc6 20.Sbd2 med hot att slå på h5 och schack på f6. Men vad händer på 20. - Lxe4 21.Sxe4 d5 och om slag på h5 med löparen, så slag på e4.

Ett annat tema är 19.Txh5, men 19. - Txh5 20.Sf6+ Dxf6 21.Lxf6 Lh6!. Jag minns också att jag försökte förstärka vits spel med 19.Th4, men det höll inte heller. För att inte svika min ambition att skriva en toalettartikel går jag vidare i partiet, men 18.Kb1 är intressant. 18.Se4 Df5 19.Sxd6+ Lxd6 20.Thf1?

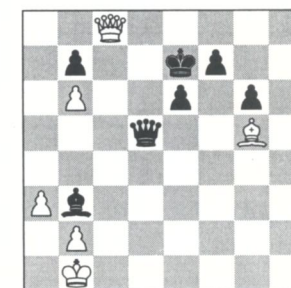
Här var jag nöjd. Svart kan rädda sig med Sd3+ Lxd3 och Dd5, men vit har drag som c4 eller Lxg6. 20. - Dh3 21.Dxd6.

20. - Lb4!

Ännu ett mellandrag på ett mellandrag. En del lär sig aldrig. Paralyserad, denna gång i två dagar. Samtidigt spelade Sverige oavgjort mot Kamerun i fotboll. Jag minns fortfarande herr kommentator Bo Hanssons inte alltför positiva inställning till det svenska spelet.

21.c3 De4 22.cxb4 Sg3

Svart kom bättre och så småningom på vinst. Jag har dock lyckats sprattla och ställningen just nu är:

Vit offerar sin löpare, men får bonden på b7. Frågan är om svart kan sätta matt.

Det tredje partiet har kanske inte så mycket med mellandrag att göra förutom mitt fjortonde drag. Men han har givit Messerschmitt ett modernt ansikte. Karl'n tänkte sammanlagt en dag! Och det var då han släppte sin bomb, något missriktad.

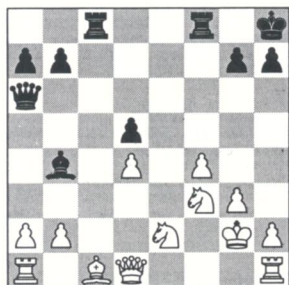
Parti 2493

H-E van Kempen

Mats Lindgren

Franskt (C 05)

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sd2 Sf6 4.e5 Sfd7 5.f4 c5 6.c3 Sc6 7.Sdf3 Db6 8.g3 cxd4 9.cxd4 Le7 10.Lh3 f6 11.Se2 0-0 12.Lxe6+ Kh8 13.exf6 Sxf6 14.Lxc8 Lb4+ 15.Kf1 Taxc8 16.Kg2 Da6!

Faktiskt ett av de drag som jag är mest stolt över i min karriär som korrspelare. Svart tar de vita fälten, gör a3 verkningslöst, ökar flexibiliteten i sin ställning och framför allt,

dragen avslöjar inte hur de andra pjäserna ska samverka. Ska tornen stå på c- och f-linjen, eller?

Han replikerar genast med sin missriktade projektil.

17.Se5? Sxe5 18.dxe5 Sg4

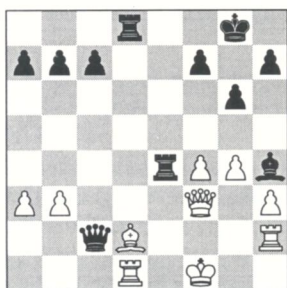
Nu syns svagheterna klart i vits uppställning. Närmast hotar ett offer på c1 och in hopp på e3. Resten av partiet hjälps vi åt att göra plågan så kort som möjligt.

19.Sd4 Dg6 20.De2 Tc4 21.Td1 Lc5 22.Sf3 Tc2+ 23.Td2 Se3+ 24.Kh1 De4 25.a3 Tc8 26.h3 Lb6 27.uppg.

Tid: vit 1 dag, svart 32 dagar.

KOMBINATIONER

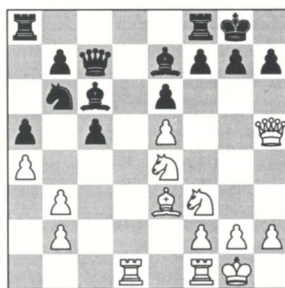
1. Peteris-Svensson
Lettland-Sverige 1992-93

Svart drar

Det är Christer Svensson, Västerås, som är i farten. Vits pjäser försöker efter bästa förmåga försvara sin kung. En som det visar sig omöjligt uppgift.

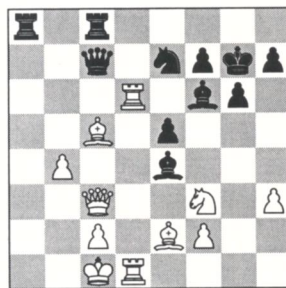
2. Svensson-Hjortstam
Lag-SM 94, div 2 A

Vit drar

Och här är det en annan Svensson, med förnamnet Holger, som fann tiden mogen för en avgörande kombination.

3. Söderberg-Granath
Lag-SM 94, div 1

Vit drar

Efter två rediga hammarlag börjar man skönja slutet. Det gäller att akta sig för svarts kontringsmöjligheter.

Lösningar på sidan 47

Milan Vidmar och korrshacket

Av Ingemar Johansson

Milan Vidmar är knappast ett namn som väcker uppmärksamhet i korrkretsar. Förutom hos det lilla fåtalet schackhistoriskt intresserade förknippas han väl mest med minnesturneringar av olika slag. Ja, rentav en korrturnering har en gång spelats till hans hågkommelse. Märkvärdiga är för övrigt Jan Timmans ord i *The Art of Chess Analysis* (R.H.M. Press, New York City 1980), där han apropå parti nr 23, spelat i femte upplagan av Vidmars minnesturnering i Bled/Portoroz 1979, meddelar att han visserligen aldrig har spelat igenom ett helt Vidmarparti, men ändå anser att "denna lysande turnering är en ganska överdriven hedersbetygelse åt en inte alltför lysande spelare".

Milan Vidmar

Naturligtvis har schack-konsten utvecklats kraftigt under den tidsrymd som skiljer Vidmars och Timmans respektive försök på Caissas vädjoban åt, men icke förty vittnar Timmans ord om att han åtminstone 1979 var skrämmande schackhistoriskt obildad. Sanningen är nämligen den att Milan Vidmar under bortåt 20 års tid betraktades som en av världens sex-sju starkaste spelare (häri kan man kanske finna likheter med Timman?). I San Sebastian 1911 kom han tillsammans med Rubinstein tvåa, en halvpoäng efter Capablanca, men före Schlechter och Tarrasch; han kunde mycket väl ha vunnit i Mannheim 1914, om turneringen inte hade avbrutits (Aljechin ledde knappt före Vidmar som dock kanske

hade ett lättare program kvar); han vann kvadrattturneringen i Wien 1917-18, före bl a Schlechter, och i Berlin 1918, före bl a Schlechter och Rubinstein; han var trea i London 1922, efter Capablanca och Aljechin, men före bl a Rubinstein och Bogoljubow; han delade förstaplatsen i Hastings 1925-26 med Aljechin; han var trea i Semmering 1926, efter Spielmann och Aljechin, men före bl a Nimzowitsch och Rubinstein; han var fyra i "VM-turneringen" i New York 1927 och tillsammans med Flohr vann han turneringen i Bad Sliac 1932, före bl a Bogoljubow. Med Richard Réti's ord var han "en spelare som egentligen aldrig misslyckades". Åtskilliga vackra partier har han lämnat efter sig, och åtminstone ett - Aljechin-Vidmar, Semmering 1926 - borde Timman verkligen ha känt till.

Vidmars resultat var desto märkvärdigare eftersom han aldrig levde vad som på den tiden var ett schackproffs osäkra och tärande liv. Han var elektroingenjör (berömt är Nimzowitsch' yttrande då han en gång hade blivit tilltvålad i ett parti: "Håll dig du till dina transformatorer!") och mot slutet av sitt liv professor i matematik och universitetskansler i födelsestaden Ljubljana.

Jag har tidigare porträtterat Vidmar i **Schacknytt** nr 5, 1977, och de som är intresserade av en både vidare och djupare personlighetsteckning hänvisas dit. Det är kanske dags att vi kommer till saken. Vidmar och korrshacket.

Personligen har jag alltid haft blandade känslor för korrshack. Det är visserligen roligt att spela schack per post, men det förutsätter också att man inte är en alltför orolig människa (störningar i privatlivet inverkar ofelbart på partierna). Därtill kommer att korrsvärlden i sig utgör ett märkligt menageri; en inhägnad värld där de mest motsägelsefulla skapelser enas kring denna sällsporda sysselsättning som schackspel per korrespondens är. Ibland blir det litegrann av skyddad verkstad över det hela.

Kanske upplevde Milan Vidmar den en gång också så? I vart fall kan man ana det mellan raderna i hans eminenta självbiografi **Goldene Schachzeiten** (Walter de Gruyter & Co, Berlin 1961), där Vidmar berättar att han 1935 anmälde sig till dåtidens starkaste korrturnering, IFSB-mästerskapet, för att utvärdera skillnaden mellan när- och korrshack. Framför allt ville han personligen utvärdera om det verkligen låg någonting i vissa korrfantasters påståenden om att korrshacket rent allmänt låg på en högre nivå än närshacket. Av framställningen förstår man att hans inställning var klar: "Sedan många år tillbaka har korrspelarna avsköndrat sig från vanliga schackspelare. De har sina egna korrshackförbund, sina egna tidskrifter och har för jämnare större eller mindre turneringar igång. (...) Innebär verkligen

den obegränsade betänketiden och friheten från de väldiga svårigheter som det innebär att analysera och kombinera blint ett så fruktansvärt vapen att de erkända mästarna tvingas på fall och att schacket här uppnår annars otänkbara höjder?"

Efter att ha kungjort att inte bara yrkesverksamheten utan också turneringen i Nottingham 1936 (där Vidmar äntligen misslyckades) satte vissa käppar i hjulet konstaterar vår hjälte nöjt att han vann IFSB-mästerskapet en hel poäng före "den kände kormästaren E. Dyckhoff, som i sin tur också överflygnade sin välbekante rival E. Adam med en poäng".

I självbiografien återger Vidmar två partier från denna turnering, det första just mot "doktor Adam", en på den tiden synnerligen värenommerad korrspelare från Wien. Det blev en abrupt historia i Ragosin-varianten i Damgambit (jag överlåter åt läsarna att kolla teorin), där stormästaren i närshack till en början blev ordentligt överspelad.

Parti 2494

Milan Vidmar
Edmund Adam

Damgambit (D 39)

IFSB-mästerskapet 1936-37

1.d4 d5 2.Sf3 e6 3.c4 Sf6 4.Lg5 Lb4+ 5.Sc3 dxc4 6.Da4+

Här är sannolikt 6.e4 starkare, skriver Vidmar.
6. - Sc6 7.e4 Ld7 8.Dc2 h6 9.Ld2

■ **Danmarksmästerskapet 1992** blev en familjeuppgörelse. Niels Jørgen Fries Nielsen och Jens Ove Fries Nielsen tog båda 13 poäng av 15 möjliga. Storebror Niels vann mästerskapet på bättre SB-poäng, 90,25 mot 88,50.

Finessen var att svart efter 9.Lxf6 Dxf6 10.e5 har 10. - Df4.

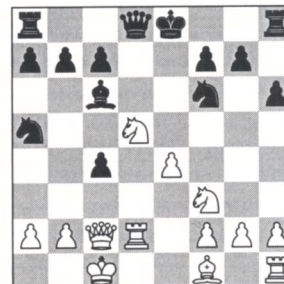
9. - Sa5 10.0-0-0!

Vågat. Säkrare var 10.e5.

10. - Lc6 11.d5 exd5 12.Sxd5?!

Och här fanns 12.exd5.

12. - Lxd2+ 13.Txd2

13. - 0-0! 14.Se3!?

Vidmar söker sin lycka i förvecklingar. Det minst våghalsiga var 14.Lxc4, medan det lockande 14.Sb6? för rakt i fördärvet efter 14. - axb6 15.Txd8 Sb3+ 16.axb3 Ta1+ 17.Kd2 Txd8+ 18.Kb3 cxb3.

14. - De7 15.e5 Sd7 16.Sf5 Db4! 17.Td4 Sxe5!
En liten kombination. Om nu 18.Sxe5 så 18. - De1+.

18.Le2 Tfe8 19.Sxe5 Txe5 20.Tg4

Ett smått desperat räddningsförsök - som lyckas.

20. - Tae8??

Nonchalant spelat. Efter 20. - g6 21.Sxh6+ Kf8! står svart säkert, t ex 22.Td1 La4 23.Dd2 Dxd2 24.Txd2 Th5!.

21.Sxh6+ Kf8 22.Dh7! Txe2

Om 22. - gxh6 så 23.Dg7+ Ke7 24.Dxe5+ osv.
23.Dxg7+ Ke7 24.Td1!

För att spärra av den svarta kungens flyktväg över d-linjen, men svart trodde sig ha en parad parat.

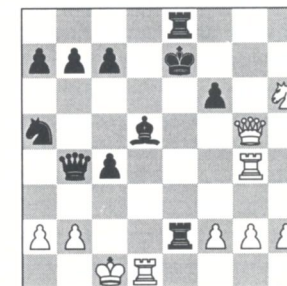
24. - Ld5

Denna löpare (som ju också garderar f7) är nämligen tabu. Om nu 25.Txd5? så 25. - Te1+ 26.Td1 (26.Kc2 Da4+ 27.b3 Dxa2+ 28.Db2

Te2+) 26. - Txd1+ 27.Kxd1 Kd8! och svart vinner.

25.Dg5+! f6

Men inte 25. - Kd7? 26.Dxd5+ Kc8 27.Dd7+ Kb8 28.Dd8+ etc. På partidraget förväntade sig Adam förmodligen 26.Dg7+, varefter han finner en udda fristad för sin kung: 26. - Kd6 27.Dxf6+ Kc5.

26.Te4!!

Något av ett problemdrag. Efter kungsflytt avgör damschackarna på f6 respektive d5, och 26. - Le6 bjuder på matt i ett. Återstår således för svart att slå tornet. Vidmar sände Adam följande varianter:

a) 26. - Lxe4 27.Dg7+ Ke6 28.Df7+ Ke5 29. f4+ Kxf4 30.Dxf6+ Ke3 31.Sg4 matt.

b) 26. - Txe4 27.Dxd5 Dd6 (27. - Te6 28.Dd7+ Kf8 29.Df7 matt) 28.Sf5+ Kf8 29.Sxd6 cxd6 30.Dxa5 med avgörande materiell övervikt för vit.

Ställd inför detta hade svart bara ett svar, nämligen

26. - uppg.

Vidmars betraktelse över korrshacket ingår i ett kapitel där han förkunnar att det moderna schacket är svårt sjukt. Framför allt tänker han då (1961) på det faktum att tidens starkaste mästare hade horder av sekundanter till sin hjälp, att det ädla schackspelet förvandlades från en strid mellan individuell förmåga till frågan om vem som hade de största ekonomiska resurserna. Litegrann är detta hans

invändning också mot korrschacket: "Det vore meningslöst att förneka att de flesta kormästare bisprings av olika hjälpare, ibland hela klubb-lag. Vad de åstadkommer är i själva verket konsultationspartier mellan korrlag. Och trots det förmår inte deras partier att höja sig över (...) den nivå som de stora mästarerna uppnår i naturliga turneringar."

Vidmar pläderar med hetta för "det naturliga schacket", varmed han tycks mena fria partier utan betänketid. Som ett ideal nämner han Tarrasch' match mot den alltför tidigt döde Carl Walbrodt 1894, som spelades utan schackur. "Varje drag fick ta den tid det krävde."

Om partiet mot Adam skriver han: "Kan man inte här konstatera samma växlingsrikedom som gör de naturliga partierna så tilldragande och intressanta? Läsaren måste hålla med mig om - det hoppas jag i vart fall - att korrschacket knappast har någon rätt att yvas över när-schackets tillkortakommanden."

Man kan förstas undra vem eller vad som hade sårat Vidmar till den milda grad att sådana brösttoner var nödvändiga. I Schack-nytt-artikeln för arton år sen (herregud!) hävdar jag att den skötsamme Vidmar på sätt och vis gör ett mer neurotiskt intryck än åtskilliga av sina olyckliga proffsbröder från den tiden. En ytterligare antydan är hans kommentar efter vits 21:a drag i följande parti från samma turnering.

Parti 2495

F. Herzog

Milan Vidmar

Damgambit (D 61)

IFSB-mästerskapet 1936-37

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Sc3 Sf6 4.Sf3 e6 5.Lg5

I stället för det skarpa 5. - dxc4 6.e4 b5 7.e5 h6 8.Lh4 g5 9.Sxg5 (eller 9.exf6) så valde Vidmar här en mindre förpliktigande och mer passiv fortsättning. Några öppningsteoretiska diskussioner hade han uppenbarligen inte alls lust att föra med korrspelarna.

5. - Sbd7 6.e3 Le7 7.Dc2 0-0 8.Td1 a6 9.Ld3 h6 10.Lh4 Te8 11.0-0

Vit har tveklöst utan vunnit öppningsstriden.

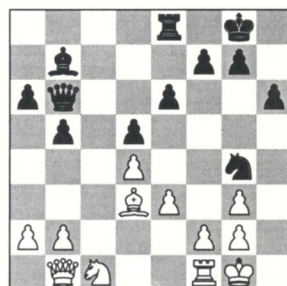
11. - b5 12.cxb5 cxb5 13.Lg3 Lb7 14.Tc1 Tc8 15.Db1 Db6

För att kunna opponera på diagonalen h2-b8. Nu kunde vit ha tagit det lilla lugna med säkringsdraget 16.h3 (som förhindrar Sf6-g4 för gott) och först om 16. - Ld6 så 17.Se5.

16.Se5 Sxe5 17.Lxe5 Sg4 18.Lg3 Ld6 19.Se2 Lxg3 20.hxg3

Efter 20.Sxg3 har inte springaren alldeles så lätt att hitta nyttiga fält. Herzog vill i stället föra den till guldrutan c5, men i gengäld drar han på sig en tvåfaldig försvagning på kungsflygeln (dubbelbonden, den halvöppna h-linjen), som Vidmar förstärker att tillfullo utnyttja.

20. - Txc1 21.Sxc1

Här konstaterar Vidmar att den svarta ställningen är långtifrån så tröstlös som den vid en första anblick kan verka. Han påpekar såväl att Sg4 gör stor nytta i kombination med hotet Db6-d8-g5-h5 som att vitfältaren kan komma loss efter lämpliga förberedelser. Men varför blir han plötsligt så pompös? "Att ha insett detta är avgjort en förtjänst hos svartspelaren."

21. - Dd8 22.Sb3 g6

Fältet f5 måste täckas innan svart spelar e6-e5. Dessutom innehåller draget en liten fälla: om 23.Lxg6? så 23. - Dg5! med dubbelhotet 24. - f5 eller 24. - Dh5.

23.Sc5 Lc8 24.a4 e5

Nu har både vit och svart genomfört sina

intentioner och det hela blir med ens mycket spännande.

25.axb5 Dg5 26.Le2

Vit kan inte tillåta 26. - Dh5.

26. - exd4 27.bxa6 dxe3 28.f4 De7! 29.b4 Sf6

Enligt Vidmar var detta partiets svåraste drag. Springaren ska sparas till slutangreppet, medan löparna gärna kan få bytas av.

30.Da2 Lg4! 31.Ta1

Alternativen var inte lockande:

a) 31.Lxg4 Sxg4 32.a7 e2 33.Te1 De3+ 34.Kh1 Dxg3 eller

b) 31.a7 Ta8 32.Ta1 Lxe2 33.Dxe2 Txa7.

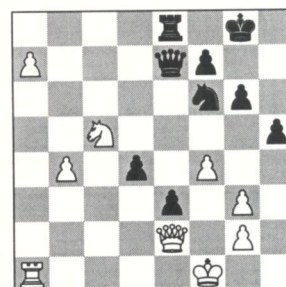
31. - h5

"Springarens tilltänkta fält g4 måste befästas ordentligt" - Vidmar.

32.Kf1 Lxe2+ 33.Dxe2

På 33.Kxe2 följer 33. - Se4 med oemotståndligt angrepp.

33. - d4 34.a7

34. - Se4!!

Om nu 35.a8D så 35. - Sxg3+ 36.Ke1 Sxe2 37.Kxe2 Txa8 38.Txa8+ Kg7 och vit är helt enkelt två bönder under. 35.Df3 går naturligtvis inte p g a 35. - Sd2+, medan varianten 35.Sxe4 både är belysande och intressant: 35. - Dxe4 36.Df3 e2+ 37.Ke1 De7 38.Db3 (38.Ta4 Dc7) 38. - d3! 39.Dxd3 Dxb4+ 40.Dd2 Db6! och det ges ingen råd mot hotet 41. - Dg1+.

35.Db5 e2+! 36.Ke1 Sxc5!

Hotar 37. - De3 och tvingar fram den följande avvecklingen till ett för svart klart fördelaktigt

slutspel.

37.a8D Sd3+! 38.Dxd3 Dxb4+ 39.Dd2 Dxd2+ 40.Kxd2 e1D+ 41.Txe1 Txa8 42.Kd3 Ta3+ 43.Kxd4 Tg3 44.Te2 Kg7

Hotar Kf6-f5.

45.Ke5 h4 46.Ke4 f5+ 47.Ke5 Td3!

Ett instruktivt drag som i första hand laborerar med hotet Td8-e8+. Vidmar sände nu följande analyser till Herzog:

a) 48.Ke6 Td8! 49.Tf2 Te8+ 50.Kd5 Te4 var efter svart kung tränger fram till g4 via h6 och h5.

b) 48.Te1 Td2 49.Th1 Te2+ 50.Kd5 (50.Kd4 Te4+) 50. - Txc2 51.Txh4 Tg4! 52.Txc2 fxc4 53.Kd4 Kh6 osv.

c) 48.Tf2 Te3+ 49.Kd5 Kh6 och den svarta kungen tågar fram.

Svaret blev än en gång

48.uppg.

Härefter har Vidmar följande att säga: "Detta parti är otvivelaktigen intressant och i senare delen ovanligt livligt. Men är det mer formfulländat och vackrare än ett vanligt turneringsparti, spelat mellan två mästare med tickande schackur? Nej, det är det inte! Det är i sin helhet inte heller mindre bemängt med fel än ett normalt, levande parti i en stormästarturnering. Kormästare är - därom är jag fullständigt övertygad - ingalunda överlägsna det levande schackets stormästare; ja, de är dem inte ens vuxna, inte ens då de får mäta sina krafter med dem på hemmaplan, i korrtartier."

Vad ska man tro om detta? Är Vidmars dom bara frukten av en gammal mans grämlse? Eller har han verkligen rätt? Skyr andrangs-begåvningarna när-schacket till korrschackets förmån? Och vad ska man säga om hans smått föraktfulla karakteristik - "när-schackspelarna räknar i huvudet, korrspelarna med papper och penna" - i en tid då räknemaskinerna, datorerna, allt mer tar över?

Och har "det naturliga schacket" längre nånstans att ta vägen?

Schack, Internet och allting...

Av Bo Sjögren

Det händer ibland att jag råkar vara före min tid; det är förvisso inte särskilt ofta. Senast var väl 1986, då jag upptäckte Suzanne Vega ett år innan hon slog igenom i Sverige med "Luka". Men vilken schackspelare kan motstå en låttitel som "Knight moves", och en inledningsrad som "Watch while the queen in one false move turns herself into a pawn"?

Nu har det tydligen hänt igen. Det senaste året har Internet blivit rejält "inne", och jag har ju faktiskt, i någon mening, varit uppkopplad mot Internet sedan 1983, då fysikinstitutionen i Linköping införskaffade en egen dator, en VAX 11/780. Och kanelbulle på visitkortet har jag haft sedan 1989...

Så visst kan man säga att jag har vissa kvalifikationer att inviga läsaren i Internets mysterier, men jag är också en total novis inom vissa områden. För det första har jag inte spelat schack över Internet, vare sig via en "schack-server" eller via datorpost; tack och lov har vi kunnigt folk inom LASS som kan vara mig behjälplig på de punkterna. För det andra är jag helt okunnig om hur en privatperson kopplar upp sig mot Internet, och vilka möjligheter som finns. Jo, en dator, ett modem, och ett konto hos någon Internetanslutningsleverantör (eller vad det nu heter); så långt vet jag, men sedan tar mina kunskaper slut. Det torde inte vara någon vild gissning att påstå att det kommer att dyka upp nya alternativ, och att

prissättningen kommer att vara lika stabil som i äppelståndet på den lokala stormarknaden.

För att en Internetuppkoppling ska vara värd namnet bör den i dagsläget kunna erbjuda följande:

- * Datorpost; en postlåda för att ta emot och skicka meddelanden via Internet
- * NetNews (även känt som Usenet); en världsomspännade anslagstavla
- * FTP; en metod att överföra filer till och från den egna datorn
- * Telnet; en enkel terminaluppkoppling mot en dator ansluten till Internet
- * Gopher; ett sätt att hierarkiskt lagra information
- * WAIS; ett system för att söka genom stora datamängder
- * Hypertext; det som i dagligt tal kallas WWW, World Wide Web

Det där var kanske väl mycket på en gång, men jag hoppas jag ska kunna berätta lite grann om de olika formerna under artikelns gång. Den stora popularitet som Internet för närvarande åtnjuter beror till stor del på att det numera finns programvara som döljer alla de olika delarnas ofullkomligheter (tro mig, de är legio); jag tänker i första hand på Mosaic, Cello, Netscape och möjligen Lynx; det finns säkert fler som jag inte känner till. Dessa klarar av nästan allt jag räknat upp ovan, fast enkelriktat: Man kan skicka datorpost, men inte

ta emot; man kan läsa NetNews, men inte skicka egna meddelanden; man kan ta emot filer, men inte sända iväg. För en första inblick i Internetrymden är de dock perfekta.

För att beskriva de resurser som finns tillgängliga på nätet använder man numera ett standardiserat skrivsätt, där all relevant information skrivs på ett mycket kompakt sätt. Just detta att en URL (Uniform Resource Locator) är så kompakt gör att den är en redaktörs mardröm; det går nämligen inte att avstava eländet. För att i någon mån rädda redaktörens nattsömn tänker jag ange URLer i form av fotnötter; det har också den fördelen att texten blir något mer läslig.

Som ett första exempel på en URL kan vi ta min så kallade hemsida [1]. "http" betyder att detta är ett hypertextdokument, "www.nsc.liu.se" är namnet på min dator, och "~bosj/chess.html" är den information som min dator behöver för att kunna skicka rätt dokument. Svårare än så är det egentligen inte.

Netnews

Den naturliga startpunkten för schacklig cybersurfning var tills för några dagar sedan nyhetsgruppen "rec.games.chess", eller "rgc" för de rättrogna. En nyhetsgrupp är ett slags specialiserad anslagstavla, där man sätter upp meddelanden, ställer (och besvarar) frågor samt kommenterar andra meddelanden inom ett visst avgränsat område, i det här fallet alltså schack. Men rgc dog i förra veckan, även om ingen tycks ha uppmärksammat detta än, och efterlämnade fem nya grenar; rgc.analysis [2], rgc.computer [3], rgc.misc [4], rgc.play-by-email [5] och rgc.politics [6]. Den gamla gruppen rgc ersätts av rgc.misc.

Innan man ställer en fråga till en nyhetsgrupp bör man läsa gruppens så kallade FAQ [7], ett dokument som innehåller svar på de mest frekvent ställda frågorna (Frequently Asked Questions). Den schackliga FAQen är inte något av de bättre - den har kraftig amerikansk

slagsida, och innehåller ibland (för) gammal information - men ändå finns där en myckenhet vetande.

I rgc-trädet hittar man personer som Larry Evans, Tim Krabbé, Eric Schiller och Jonathan Mestel, för att ta några kända (?) namn ur högen. Schackprogrammerare som t ex Hsu (Deep Blue) och Hyatt (Cray Blitz) gör då och då inlägg i debatten. Också korrfrågor tas upp och naturligtvis har ämnet korr och datorer orsakat häftiga utbrott även i detta forum; i USA är känslorna om möjligt ännu mer upprörda än här, eftersom alla former av konsultation där är förbjudna enligt gällande regler. Mitt inlägg hade den trevliga bieffekten att jag återknöt bekantskapen med en f d korrmotståndare; numera håller han på San José Sharks i stället för Washington Capitols, men annars är han sig lik.

Datorpost

Datorpost, eller "email" som vi gamla uvar säger, är en annan hörnpelare i en Internetanslutning. Om man inte har tillgång till NetNews kan man faktiskt klara sig ganska bra med en elektronisk brevlåda; det finns så kallade "grindar", (eng gateways) mot de flesta nyhetsgrupper av någon substans, till exempel rgc. Det går till så att man skriver upp sig på en sändlista, och därefter får man alla meddelanden som skickas till en speciell adress vidarebefordrade till den egna postlådan. Denna form av informationsdistribution passar bäst för grupper med låg trafik; men i rgc kan det komma bortåt hundra meddelanden per dag; det finns angenämare sysselsättningar än att vada fram mot en sådan informationsflod. Skulle du mot förmodan och bättre vetande vilja abonnera på CHESS-L, som listan heter, så skicka ett "mejl" [8] så ska jag berätta hur man gör, och hur man bär sig åt för att säga upp abonnemanget när man tröttnat.

Man kan givetvis också sköta sin korrespondens via datorpost. Den minnesgode läsaren

erinrar sig kanske den artikelserie som övertecknad prackade på den intet ont anande SSKK-bulletinsredakören för en lång tid sedan? Hur som helst, all kommunikation med den dåvarande redaktören [9] sköttes via datorpost, så när som på ett fax och ett kort telefonsamtal. Artiklar till vår förträffliga klubbtidning LASSmeddelande levereras allt oftare till min datorpostlåda, och med datorpost kan man ofta korrespondera med leverantörer av olika schackrelaterade produkter.

Man kan naturligtvis även spela schack via datorpost, och det finns minst två sätt att spela under organiserade former. Som jag redan sagt är detta en vit fläck (en av många) i mitt vetande, så jag måste hänvisa intresserade till den nyligen startade nyhetsgruppen [5] jag nyss nämnt. En av mina klubbkamrater, Bengt Nilsson [10], spelar med i ett slags stege; man får utmana spelare högst 15 pinnar upp, och om utmanaren vinner byter de båda kombatanterna plats. Hårda bud, men det leder i alla fall till spännande spel. Jag bad Bengt om ett kommenterat parti, och för några dagar sedan damp följande tuffa parti ned i min datorpostlåda:

Parti 2496

GianCarlo Dalbrung, Milano

Bengt Nilsson, Linköping

Franskt (C 11)

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sc3 Sf6 4.e5 Sfd7 5.Sce2 c5 6.c3 Sc6 7.f4 Db6 8.Sf3 f6 9.a3 Le7 10.Sg3 0-0 11.Ld3 fxe5 12.fxe5 cxd4 13.cxd4

Detta är en gammal känd ställning. Redan 1877 spelade Paulsen här 13. - Txf3. Enligt de partiexempel och analyser som jag hade att tillgå så ska offret vara otillräckligt. Därför spelade jag i stället Euwes förslag.

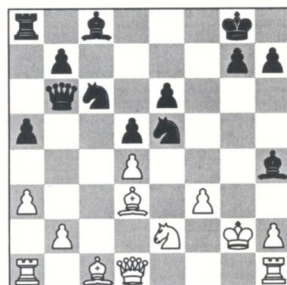
13. - a5 14.Se2

Det är inte lätt att hitta några vettiga drag för vit. Förmodligen planerar han här 15.Lc2 med idén Dd3. Det kändes som om det var dags att slå till.

14. - Txf3 15.gxf3 Lh4+ 16.Kf1

Jag hade väntat mig 16.Sg3 som säkert är bättre.

16. - Sdx5 17.Kg2

17. - Sxf3

Jag övervägde länge olika alternativ, men kunde inte hitta något som tilltalade mig. Därför textdraget. Dessutom var jag tvungen att vinna partiet för att avancera på stegen.

18.Kxf3 e5 19.Kg2 e4 20.Lxe4

Vit väljer att ge tillbaka material. Efter löparreträtt har svart 20. - Lg4 med hot som Da6/Db5 och Lf3.

20. - dx5 21.Sg3 Le6

Också ett svårt beslut. Svart går ju rakt in i en gaffel, men jag kom fram till att 22.d5 Td8 23.Dh5 Lxd5 24.Dxh4 e3+ knappast var att tänka på för vit.

22.Dh5 Db3 23.Tf1 Lxg3 24.hxg3 Sxd4 25.Dd1 Sc2 26.Tb1 e3 27.Kh2 Db5 28.a4 Da6 29.Tg1 Tc8 30.Tg2 Dc6

Den sista svårigheten i partiet var att avgöra om vit här skulle kunna offra kvalitet och sedan kunna komma åt e3-bonden ostraffat. Det visade sig dock att efter 31.Dxc2 Dxc2 32.Txc2 Txc2 + 33.Kg1 Te2 34.Kf1 Lc4 så är det inte möjligt.

31.b4 Ld5 32.b5 De6 33.Tb2 Lxg2 34.uppg. Jag vet inte om mina offer var helt igenom korrekta. De spelades mest på känsla och inte efter noggranna analyser.

Allt utom vinst skulle bara resultera i status quo, så jag kände för en smula våldsamt spel. (Kommentarer av Bengt Nilsson)

Arkiv och databaser

Det finns mycket att hämta för den intresserade, men man bör aldrig glömma vad som blivit Internets gyllene regel: "You get what you pay for!". Det kostar ingenting, och då får man vara beredd på att få kvalitet därefter. Mycket av det som kan hämtas är emellertid bra, och jag ska försöka plocka fram några av russinerna.

Det största och mest kända arkivet för schackmaterial är ics.onenet.net [11], men se upp; arkivet har bytt dator två gånger det senaste året. Det finns också en så kallad spegel (ett arkiv som har samma innehåll som originalet; den uppdateras oftast en gång per dygn) i Tyskland [12]; men paradoxalt nog är det ofta snabbare att hämta filerna i USA. Här finns mycket smält och gott för den schackintresserade, och jag återkommer till några guldkorn strax; låt mig bara konstatera att här finns en stor mängd partier [13] i olika databasformat (ChessBase, Chess Assistant, NicBase och PGN) att hämta. PGN är ett textbaserat format, som är relativt enkelt att konvertera till andra format; det har utvecklats av Internet-användare under ledning av en Stephen J Edwards, som också lett arbetet med en standard för positionsöverföring mellan program, EPD. Allt fler program har stöd för PGN och EPD, och det är en rimlig gissning att deras popularitet kommer att öka.

Partier kan man även hitta på annat håll, till exempel i Pittsburg [14], i Moskva [15], och på obestämd plats i USA [16]. Arkivet i Pittsburg är det kanske hetaste just nu; filerna läggs till med en hastighet av ca 2-3 MByte per vecka, och de flesta av de senaste turneringarna finns där. Även detta arkiv är schackligt generellt, dvs innehåller annat än schackpartier. Moskvaarkivet drivs av den grupp som står bakom databasprogrammet Chess Assistant, och filer kan bara hämtas i deras eget format, samt i PGN. Steve Mayers arkiv på netcom innehåller främst ChessBasefiler, men även en och annan CA-fil. De två senare är lite opålit-

liga; förbindelsen till Moskva är långsam och skakig, och går relativt ofta ner, medan netcom tycks vara mer eller mindre konstant nedlastad. Ett råd: försök tidigt på förmiddagen, den tid då välartade amerikaner sover.

Jag utlovade visst några guldkorn:

- * Elolistan från 1 jan 1995 [17]; inte bara i textformat, utan hela databasen.
- * Cheq [18]; en fri postscriptfont från Adobe. Inte världens snyggaste font för att producera diagram, men den är ju gratis. Vill Du ha en komplett font (dvs med informatortecken etc), rekommenderas Linares, Hastings och/eller Zürich, de kan beställas från Alpine Electronics (Steve Smith) [19], eller Tilburg från Chessworks Unlimited (Eric Schiller) [20]; dessa fonter kostar dock en slant. För den som kan tänka sig att använda TeX finns det en uppsättning macron [21] att använda.
- * Demonstrationsversioner av diverse program:
 - * ChessBase [22]
 - * Chess Assistant [23][24]
 - * NicBase [25]
 - * Deja Vu [26]
 - * Mentor [27]
 - * CT-Art [28]

De fyra första är databaser, medan Mentor och CT-Art är läromedel; ett slags digitaliserade schacktränare. Demoversionerna för ChessBase och Chess Assistant är betydligt äldre än de kommersiellt tillgängliga versionerna. NicBasedemon är ungefär lika gammal, men presenterar mig veterligt den senaste versionen.

- * Källkoden till GNU-chess [29]
- * Diverse hjälpverktyg till ChessBase och NicBase [30]
- * Valda delar ur Ken Thomsons slutspelsdatabas [31]

Jag skulle kunna fortsätta ett tag till, och skulle inspirationen tryta är det bara att logga in och surfa ett slag. Jag hoppas att jag gett några startpunkter för egna utforskningar.

Nyheter

Nyheter färdas fort på nätet, och det är i mycket en mans förtjänst: Mark Crowther. Denne arbetsnarkoman redigerar varje vecka en publikation vid namn The week in chess [32], som innehåller rapporter från de senaste turneringarna, med tabeller och en mängd, ofta bortåt 300, partier från den gångna veckan. Som frivilliga medarbetare dyker mängder av känt folk upp; Kevin O'Connell, Bob Wade, Jonathan Speelman och Otto Borik, för att nu bara nämna de namn som jag råkar komma på just nu. Både Inside Chess [33] och New in Chess [34] gör numera en del av sitt material tillgängligt via WWW; IC publicerar nyhetspalten ur sina senaste nummer, och NiC publicerar innehållsförteckningen och någon enstaka artikel.

En annan guldgruva vad beträffar snabb information är den holländska text-TVn [35], som är åtkomlig via Internet. När något schackevenemang av hög dignitet äger rum i Holland sänder man ofta ett par partier direkt, och publicerar kommentarer direkt efter det att partierna är klara. Med lite träning går det

Rudolf Spielmann

Ett tyskt förlag planerar att ge ut en bok om Rudolf Spielmann. Förlagets ombud i Sverige, Rolf Littorin, har åtagit sig att samla in material om Spielmanns vistelse i Sverige 1939-42. Han är tacksam för all hjälp från våra läsare. Det kan gälla personliga minnen, artiklar i lokalpressen, fotografier, partiprotokoll från turneringar och simultanuppsvisningar m.m. Hör av dig till Rolf Littorin, Rådmanngatan 18, 114 25 Stockholm, Tel 08/4110323.

faktiskt ganska bra att förstå (skriven) holländska!

En publikation som nu tycks komma ut ganska regelbundet är Chess Archaeology [36] av Nick Pope, en schackhistoriker från Chicago. Som namnet antyder är det inte de allra senaste rönen som avhandlas; de första numren innehöll partierna från matchen Lasker - Steinitz 1894, med kommentarer huvudsakligen av de båda kombatanterna.

En mer modern publikation är the Chess Connection [37], som nyligen kom ut med sitt tredje nummer. Här är det tänkt att man ska kunna läsa de senaste artiklarna från olika dagstidningar, de flesta brittiska, men också t ex beställa böcker etc. Vi får väl se hur väl konceptet slår.

Slutord

Att förklara finesserna med Internet känns ungefär som att försöka beskriva Universum med hjälp av en krita och svarta tavlan. Det finns så många nyanser och vinklingar, och jag känner bara till ett litet fåtal. Och en sak till; jag har sagt det förut, men det tål att upprepas: Bli inte förvånade om det som fungerade igår är kaputt idag. Internet, liksom Universum, är i ständig rörelse; nya URLer växer upp som svampar ur jorden, och försvinner lika snabbt.

Ett sätt att hålla sig à jour med Internets förändringar är att titta på vilka länkar som andra har lagt upp på sina hemsidor. Jag har redan nämnt min egen [1] och Mark Crowthers [32], men den som har flest länkar är utan tvekan en Herbert Groot Jebbink [38], som har en mycket imponerande uppsättning länkar till schackrelaterade resurser på sin hemsida.

En sista URL; den går till den här artikeln [39]. Nej, pappersversionen har tyvärr inte tagit steget in i cyberåldern än, men jag ämnar göra en elektronisk version som kan nås via internet, komplett med alla länkar jag nämnt. Kanske en lämplig utgångspunkt för egna äventyr!

- [1] <http://www.nsc.liu.se/~bosj/chess.html>
- [2] <news:rec.games.chess.analysis>
- [3] <news:rec.games.chess.computer>
- [4] <news:rec.games.chess.misc>
- [5] <news:rec.games.chess.play-by-email>
- [6] <news:rec.games.chess.politics>
- [7] <http://www.brad.ac.uk/~mdcrowth/FAQ1.html>
- [8] <mailto:bosj@nsc.liu.se>
- [9] <mailto:rwikman@finabo.abo.fi>
- [10] <mailto:benni@bibl.liu.se>
- [11] <ftp://ics.onenet.net/pub/chess/>
- [12] <ftp://ftp.math.uni-hamburg.de/pub/chess/>
- [13] <ftp://ics.onenet.net/pub/chess/Game-Databases/>
- [14] <ftp://ftp.pitt.edu/group/chess/>
- [15] <ftp://ldis.cs.msu.su/pub/outgoing/>
- [16] <ftp://ftp.netcom.com/pub/sm/smayer/>
- [17] ftp://ics.onenet.net/pub/chess/Rating_Info/eiojan95.zip
- [18] <ftp://ics.onenet.net/pub/chess/DOS/OLD-STUFF/chessfon.exe>
- [19] <mailto:smiths@aca.nwc.whecn.edu>
- [20] <http://www.hooked.net/users/chesswks/cwu.html>
- [21] ftp://sol.cs.ruu.nl/pub/tex_archive/fonts/chess
- [22] <ftp://ics.onenet.net/pub/chess/DOS/OLD-STUFF/chsbase.exe>
- [23] <ftp://ics.onenet.net/pub/chess/DOS/OLD-STUFF/chassist.exe>
- [24] <ftp://ics.onenet.net/pub/chess/Game-Databases/Tools/ChessAssistant/capgn.exe>
- [25] <ftp://ics.onenet.net/pub/chess/DOS/OLD-STUFF/nicbase.exe>
- [26] <ftp://ftp.pitt.edu/group/chess/UTIL/djvudocs.zip>
- [27] <ftp://ftp.pitt.edu/group/chess/UDUC/mentor.zip>
- [28] <ftp://ics.onenet.net/pub/chess/DOS/ctdemo.arj>
- [29] <ftp://prep.ai.mit.edu/pub/gnu/gnuchess-4.0.pl74.tar.gz>
- [30] <ftp://ics.onenet.net/pub/chess/Game-Databases/Tools/>
- [31] <http://www.traveller.com/chess/endings/>
- [32] <http://www.brad.ac.uk/~mdcrowth/chess.html>
- [33] <http://www.grandmaster.bc.ca/chess/chess.html>
- [34] <http://www.xs4all.nl/~nic/>
- [35] <http://teletext.iaehv.nl/cgi/tt2www/nos/gquery?query=636>
- [36] <ftp://ftp.pitt.edu/group/chess/TEXT/lask-stn.zip>
- [37] <ftp://www.easynet.co.uk/pages/worldchess/home.html>
- [38] <ftp://www.xs4all.nl/~hgj/chess.html>
- [39] <http://www.nsc.liu.se/~bosj/SSKK-artikel.html>

Det våras för Evansgambiten

Av Kjell Krantz

För ett par månader sedan spelades ett unikt parti i Riga. Världsmästaren Garri Kasparov klämde då som vit till med Evansgambit mot sin blivande utmanare inidiern Viswanathan Anand. Efter 25 drag var partiet över och Vishy en erfarenhet rikare.

Det har faktiskt aldrig inträffat att en världsmästare som vit spelat Evansgambit i en viktig turnering. Bobby Fischer spelade denna gambit i en del lösa partier, liksom Michail Tal. Av Aljechin finns något ungdomsparti samt ett av hans sista opus i Spanien. Steinitz och Lasker använde Evans i några mindre viktiga partier även de.

Man får alltså gå så långt tillbaka som till de inofficiella världsmästarna Morphy och Anderssen för att hitta något. Det var en stor misräkning att Bobby Fischer i sin propagandamatch mot Spassky 1992 inte kunde "bjuda" på en Evansgambit. Då hade han ju blivit unik!

Efter VM-matchen mot Nigel Short hösten 1993 spelade denne och Garri några uppvisningspartier. Ett av dessa var en Evansgambit. Partiet slutade remi, men Garri hade då missat ett vinstläge. Jag tyckte redan då att han visade gott gry för denna gambit.

Nu till Riga den 16 april, rond 4:

Parti 2496

Garri Kasparov
Viswanathan Anand
Evansgambit (C 51)

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lc4 Lc5 4.b4 Lxb4 5.c3 Le7 6.d4 Sa5

Så här långt överensstämmer det med partiet mot Short. Garri valde där 7.Sxe5, vilket kanske också är det bästa.

7.Le2!?

Ett ganska ovanligt drag. Själv känner jag bara till drygt en handfull partier och smärre analyser. För en del år sedan tipsade mig kännaren Ingvar Carlsson, Linköping om draget, men jag har själv alltid föredragit 7.Sxe5 eller 7.Ld3. För fullständighetens skull ska också offret 7.Lxf7+!? Kxf7 8.Sxe5+ nämnas. Det är inte heller särskilt analyserat eller spelat.

Ursprunget till 7.Le2 är inte helt klarlagt. Jag såg det första gången nämnt i en skrift av Larry Evans år 1973. Han hänvisar där till en äldre upplaga av Modern Chess Openings. Så 60-tal och amerikansk proveniens är mitt tips. En av förgrundsmännen tycks vara den amerikanske korrspelearen Dr Ted A Bullockus.

7. - exd4?!

Jag tror inte att detta är svarts bästa. Det är alltid farligt för svart att försöka behålla bonden i Evansgambit. Vi återkommer efter partiet till alternativet.

8.Dxd4!

En liten finess som visar att Garri har läst på. Notera att detta drag inte är möjligt om vit spelar 7.Ld3. Möjligt är förstås också 8.cxd4,

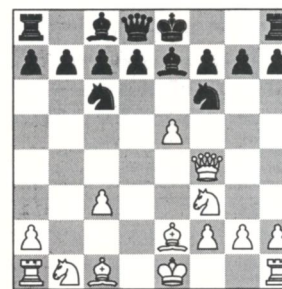
■ Anders Eriksson, Västerås och Kjell Krantz, Höör har kvalificerat sig till 3/4-final i VM.

Kommer någon stormästarkollega att följa i Kasparovs fotspår?

t ex 8. - Sf6 9.Da4 b6 10.Sc3 Lb7 11.d5 med spel för bonden.

8. - Sf6 9.e5 Sc6 10.Df4

Detta är tidigare spelat i partiet Melts-Gajevskij, Dnepropetrovsk 1981. Detta parti

fortsatte sålunda: 10. - Sh5 11.Da4 g6 12.Lh6 Tg8 13.0-0 Sg7 14.Sa3 Sf5 15.Lc1 d5 16.exd6 Sxd6 17.Se5 Ld7 18.Sxd7 Dxd7 19.Tb1 Se5 20.Sb5 Sxb5 21.Lxb5 c6 22.Le2 Lc5 23.Lf4 f6 24.Tfd1 De7 25.Db3 Tg7 26.Lh6 Tf7 27.Lc4! Lxf2+ 28.Kxf2 Dc5+ 29.Td4 Sxc4 30.Dxc4 Df5+ 31.Kg3 1-0. Garri kände säkerligen till detta parti.

10. - Sd5 11.Dg3 g6?

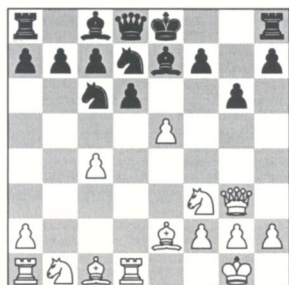
Jag håller med Harry Schüssler i SvD 23/4, då han föredrar 11. - 0-0 12.Lh6 g6 osv. Svart får i alla fall lite motspel för kvaliteten. I partiet blir Anand söndetryckt...

12.0-0 Sb6

Vit har ett starkt initiativ även på 12. - 0-0 13.Td1 Sb6 14.c4.

13.c4 d6 14.Td1 Sd7

[I partiet Borngässer-Henk, Düsseldorf 1995, följde 14. - Ld7 15.Lh6 dxe5 (15. - Sxe5 16. Sxe5 dxe5 17.Dxe5 f6 18.De3 med stort plus för vit.) 16.Sc3 f6 17.Se4 Sa4? (I Schachwoche menar Borngässer att 17. - Lf8!? var nödvändigt, även om 18.Lxf8 Txf8 19.c5!? Sc8 20.Td2 De7 21.Tad1 Le6 22.h4 ger vit goda angreppschanser för bönderna. Däremot inte 17. - f5? 18.Sxe5! fxe4 19.Sxg6 Tg8 20. Lh5 och vit vinner.) 18.Td5 Sb4 19.Txe5 fxe5 20.Dxe5 Tf8 21.Lxf8 Sc6 (21. - Kxf8 22.Dh8+ Kf7 23.Se5+ Ke6 24.Lg4 matt) 22.Dg7 Sc3 23.Lxe7 Sxe2+ 24.Kf1 Dxe7 25.Sf6+ Kd8 26.Dh8+ Le8 27.Td1+ Kc8 28.Sxe8 Sd8 29.Te1 Sf7 30.Sd6++ Kd7 31.Dxa8 uppg. -LG]

15.Lh6! Scxe5 16.Sxe5 Sxe5

Med förhoppningen 17.Lg7 Lf6!, men inte 17. - Lh4? 18.Dxe5+!. På 16. - dxe5 kunde följt 17.Sc3 c6 18.Se4 Dc7 19.c5! Sxc5 20.Sxc5 Lxc5 21.Lg7 och vit vinner.

17.Sc3 f6
Möjligen var 17. - Le6 bättre.

18.c5 Sf7 19.cxd6 cxd6

På 19. - Lxd6 kan man tänka sig följande: 20.Lb5+ c6 (20. - Ld7 21.Te1+) 21.Te1+ Kd7 22.Tad1 Kc7 23.Lf4 Lf5 24.Txd6! Sxd6 25. Lxd6+ Dxd6 26.Te7+ Ld7 27.Sd5+! med vinst.

20.De3 Sxh6 21.Dxh6 Lf8

Svart kommer inte loss. Om 21. - Le6 22. Dg7 Kd7 (22. - Tg8 23.Lb5+) 23.Se4 Kc8 24.Sxd6+! Lxd6 25.Tac1+ Kb8 28.Txd6 och

vit vinner.

22.De3+ Kf7

Eller 22. - De7 23.Se4.

23.Sd5 Le6?!

Segare var onekligen 23. - Ld7.

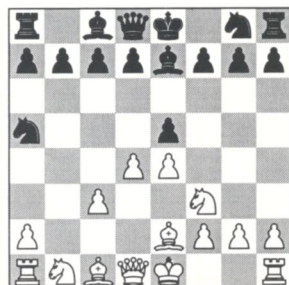
24.Sf4 De7?

Alltjämt var 24. - Ld7 bättre.

25.Te1! uppg.

Ett positionellt dräpslag till sist. Några varianter: 25. - Lh6 26.Lc4; 25. - Td8 26.Lf1; 25. - Te8 26.Sxe6 Dxe6 27.Dxe6+ jämte lämpligt löparflytt.

Vi återgår till ställningen efter 7.Le2!?:

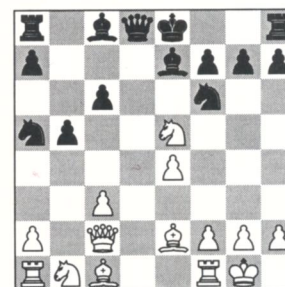
a) 7. - Sf6 8.dxe5 Sxe4 9.Dd5 Sc5 och "svart lever" enligt Larry Evans. Jag har ett korpparti 1981-82 mellan Ted Bullockus (USA) och östtysken Ernst Grobe som gick: 7. - Sf6 8.dxe5 Sg8. Jag är tämligen övertygad om att Grobe upptäckt att 8. - Sxe4 strandar på 9.Da4!. Partiet gick sedan raskt utför: 9.0-0 b6 10.Sd4 Lb7 11.Sd2 c5 12.Sb5 a6 13.Sd6+ Lxd6 14.exd6 Df6 15.e5! Dxe5 16.Lxa6 Dxd6 17.Te1+ Se7 18.Lxb7 Sxb7 19.Df3 Dc7 20.Sc4 d6 21.Sxd6+! Dxd6 22.Dxb7 Td8 23.Lf4 1-0. 7. - Sf6 är dåligt alltså;

b) 7. - d5 anges också av Evans med fortsättningen 8.dxe5 dxe4 9.Da4+ c6 10.Dxe4 Dd5 11.Da4 Le6 12.Sbd2 med fördel för vit;

c) 7. - d6(!) är troligen det bästa försvaret för svart. En som testat denna variant i flera partier är ukrainaren Michail Melts, som jag hade en god korrespondens med för ett par år sedan.

Man kan förmoda att Garri därefter hade planerat

8.Da4+ c6 9.dxe5 dxe5 10.Sxe5 Sf6 11.0-0 b5
Tvivelaktigt är 11. - 0-0?! 12.Td1 Dc7 13.Lf4! 12.Dc2

Detta får betraktas som grundställningen. Två exempel från Melts korppraxis:

Bullockus-Melts (1979-83): 12. - 0-0 13.a4 b4!? 14.cxb4 Lxb4 15.Sxc6? (Farligt bonderov. Korrekt var 15.Td1.) **15. - Sxc6 16.Dxc6 Dd4 17.Dc2 Lb7! 18.Lb2 Dxe4 19.Dxe4 Sxe4 20.Sa3 Tad8 21.Lf3 Tfe8 22.Sc2? Lc5 23.Se3? Sxf2! 24. uppg.**

Om 24.Txf2 så 24. - Lxe3 25.Lxb7 Td2.

Melts-Jachkind (1989-92): 12. - Dc7 13.Sf3 Lg4 14.Sbd2 Td8 15.a4 a6 16.axb5 axb5 17.La3 Td7 18.Tfe1 0-0 19.e5! med bättre spel för vit.
Melts-Finocchiaro (1989-?): 12. - 0-0 13.a4 Dc7 14.Sf3 a6 15.Sbd2 Lg4 16.Te1 Sd7 17.c4 b4 18.Lb2 Tfe8 19.Sd4 Lxe2 20.Txe2 Lf6 21.c5 Te5 22.S4b3 Th5 23.h3...

Dessvärre vet jag inte hur partiet fortsatte men jag tycker svart kom hyfsat. Exempelvis efter 23. - Lxb2 24.Dxb2 Sb7 och c5-bonden är svag. I stället för 19.Sd4 tycks 19.e5! vara mer i linje med öppningens anda.

Hur som helst har Garri Kasparov visat att Evansgambit är en lika spelbar öppning som många andra. Jag hoppas att stormästarna har fått sig en tankeställare!

Mareks 1.b4 häften

algebraisk notation

Häfte nr 1: **1.b4, 1...b5, 1...c5, 1...Sc6** (20 sidor)

Häfte nr 2: **1.b4 e5 2.Lb2 f6 3.e4 Lb4 4.Lc4 De7 & 4...Se7** (20 sidor)

Häfte nr 3: **1.b4 d5 2.Lb2 Dd6** (24 sidor)

Häfte nr 4: **1.b4 f5 2.Lb2** (16 sidor)

Häfte nr 5: **1.b4 a5** (32 sidor)

Häfte nr 6: **1.b4 e5 2.Lb2 Lb4 3.Le5 Sf6 4.c4 Sc6** (32 sidor)

Häfte nr 7: **1.b4 e5 2.Lb2 Lb4 3.Le5 Sf6 4.c4 0-0** (44 sidor)

Häfte nr 8: **1.b4 e5 2.Lb2 Lb4 3.f4** Meybohm-Kucharkowski gambit (36 sidor)

Häfte nr 9: **1.b4 d5 2.Lb2 Sf6 3.e3 e6 4.b5 c5** (48 sidor)

Häfte nr 10: **1.b4 e6** (32 sidor)

1 häfte: 40 kr

Varje ytterligare häfte: 25 kr

Alla 10 häften: 200 kr

Sätt in önskat belopp på mitt postgiro-konto. Ange vilka häften Du önskar på postgirotalongen. Glöm inte att ange Din adress!

Marek Trokenheim
Äspholmsvägen 27 2tr
127 45 Skärholmen

postgirokontonummer 416 51 93-6

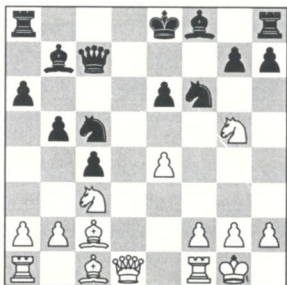
Teorinytt

Av Lars Grahn

Under denna rubrik ska vi ibland fånga in teoretiska nyheter (TN) innan de publiceras i Informator eller andra stora publikationer och därmed når en bredare krets.

DAMGAMBIT

■ 1.d4 d5 2.c4 e6 3.Sc3 Sf6 4.Sf3 c6 5.e3 Sbd7 6.Ld3 dxc4 7.Lxc4 b5 8.Ld3 a6 9.e4 c5 10.d5 c4 11.dxe6 fxe6 12.Lc2 Dc7 13.0-0 Lb7 14.Sg5 Sc5 (D 48)

Det var alltså den här ställningen som Jonny Hector fruktade i partiet mot Gunnar Hjorth (se sidan 8).

Karpov spelade nyheten 15.e5 mot Kramnik i Linares 1994 och fortsättningen blev 15. - Dxe5 16.Te1 Dd6 17.Dxd6 Lxd6 18.Le3 0-0 19.

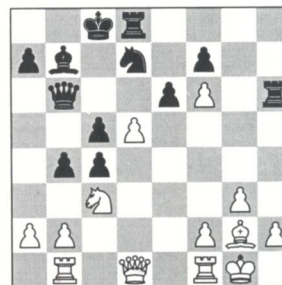
Tad1 Le7 20.Lxc5 Lxc5 21.Sxe6 Tfc8 22.h3 Lf8 23.g4 varpå vit tog över kungsflygeln helt och hållet. Partiet kommenterades av Karpov i Informator 60, och i Informator 61 kungjordes att en jury bestående av nio stormästare hade bedömt att Karpovs 15.e5 var den mest betydelsefulla teoretiska nyheten i nr 60.

Denna bejublade TN torpederades i maj detta år under turneringen i spanska Leon. Det började den 13 maj då Akopjan följde stampartiet tills då Morovic spelade 22.h3. Akopjan avvek med 22. - Tab8 23.g4 Lf3 24.Td2 b4 osv. Vit kom sedan bättre men partiet slutade remi efter 83 drag.

Fyra dagar senare prövades varianten åter i partiet Sokolov-Sjirov. Den förre satt med i ovan nämnda jury. Sjirov avvek direkt efter 15.e5; efter 15. - Dc6 16.f3 Sfd7 17.De2 Sd3 18.Lxd3 cxd3 19.Dxd3 Sxe5 20.De2 h6 21.Dxe5 Dc5+ 22.Dxc5 Lxc5+ 23.Kh1 hxg5 24.Lxg5 visade det sig att svarts löparpar kompensera de minusbonden. Partiet fortsatte 24. - Ld4 25.Tfe1 0-0 26.Le3 (26.Txe6 besvaras med 26. - Txf3!) 26. - Lxc3 27.bxc3 e5 28.Tad1 Tac8 29.Td7 Tf7 30.Txf7 remi.

■ 1.d4 d5 2.c4 e6 3.Sc3 Sf6 4.Sf3 c6 5.Lg5 dxc4 6.e4 b5 7.e5 h6 8.Lh4 g5 9.Sxg5 hxg5 10.Lxg5 Sbd7 11.exf6 Lb7 12.g3 Db6 13.Lg2 c5 14.d5

0-0 15.0-0 b4 16.Tb1 Lh6 17.Lxh6 Txb6 (D 44)

I partiet Piket-Illescas, Dos Hermanas 1995, kom 18.b3!, ett nytt försök att dyrka upp damflygeln. Svart kan inte tillåtas att b-linjen öppnas. Det följde:

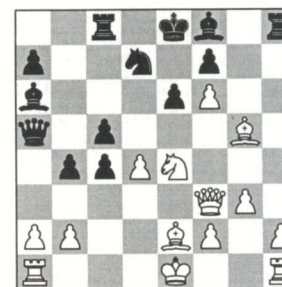
18. - cxb3 19.Sa4 Db5 20.axb3 exd5 21.Tc1 Kb8 22.Te1?

Efter 22.Dd2! Txf6 23.Dg5 hade svart haft svårt att hålla ihop sin ställning, t ex 23. - Tc8 24.Lh3 Te6!? 25.Df4 följt av Dxf7.

22. - Txf6 23.Te7 Dc6! 24.h4 Dd6?

Här lämnar vi partiet. Illescas kunde ha fortsatt med 24. - Txf2!. Piket vann så småningom efter vilda svängningar.

■ 1.d4 d5 2.c4 e6 3.Sc3 Sf6 4.Sf3 c6 5.Lg5 dxc4 6.e4 b5 7.e5 h6 8.Lh4 g5 9.Sxg5 hxg5 10.Lxg5 Sbd7 11.g3 Da5 12.exf6 La6 13.Df3 Tc8 14.Le2 b4 15.Se4 c5 (D 44)

I partiet Sokolov-Kamsky, Belgrad 1991, följde 16.dxc5 och i sina kommentarer i

Informator 53 rekommenderade Sokolov fortsättningen 16.d5 exd5 17.0-0 Lb7 18.Tfe1 med idén Lxc4. Kramnik följde denna rekommendation en bit på vägen i sitt parti mot Ehlvest i Riga 1995:

16.d5 exd5 17.Df5! dxe4

17. - Lb7 är kanske ett bättre försök.

18.0-0-0 Tc7 19.Lg4 Lb5 20.Dxe4 Kd8 21.Lxd7! Lxd7 22.The1 Lh6 23.Da8 Tc8 24.Txd7 Kxd7 25.Dd5 uppg.

Lösningar

- 1 1. - Txf4! 2.uppg. 2.Dxf4 Dxd1+ eller 2.Lxf4 Txd1+.
- 2 1.Sf6+! gxf6 2.exf6 Lxf6 3.Sg5 h6 (3. - Lxg5 4.Dxg5+ Kh8 5.Df6+ Kg8 6.Lh6) 4.Dxh6 Le4 (eller 4. - Lxg5 5.Dxg5+ Kh7 6.Lf4 Dc8 7.Td3 med matt) 5.Sxe4 Lg7 6.Sf6+ Lxf6 7.Dxf6 Sd7 8.Dg5+ uppg. 8. - Kh8 9.Td3 f6 10.Dh6+ Kg8 11.Dg6+ Kh8 12.Lf4 följt av Th3.
- 3 1.Txf6! Kxf6 2.Sxe5! Ke6 (2. - Dxe5 3.Td6+ Kf5 4.Lg4+ Kf4 5.Le3 matt) 3.Td6+ Dxd6 4.Lc4+ Dd5 5.Lxd5+ Sxd5 6.Dd4 Ta2 7.Sd3 (Sista fällan: 7.Dxe4?? Ta1+ 8.Kb2 Tb1+! eller 8.Kd2 Td1+!) 7. - f5 8.Sf4+ uppg. 8. - Sxf4 9.Dd6+ Kf7 10.Dd7+ Kg8 11.Dxc8+; 10. - Kf6 11.De7 matt.